

«Լավ տղամարդություններով կվերադառնանք, արդեն հաջողա՞ծ կմեկնինք»

Սևագր էր 1

Երբ երեկ սարի առջև որոշում առնվեց Հանրապետության խաղերը հայրենի-ում կազմակերպելու մասին, ի մեծ ու-նենի հայ երիտասարդները հայրենի բե-րեղ եւ ծանոթացնել նախ իրենց հայրե-նիքին եւ իրենց հայրենակիցներուն: Բա-րեբախտաբար, այդ շեռակեցով իսկա-րդես մեծ հաջողություն էր: Արդեն, 26 սարբեր երկրների հայեր ժամանեցին, որ-ոնց մեծամասնության համար սակա-րապես այցելություն էր: Սկզբնական-ապահով ղեկավարություններ ունեին: Ո-մանց համար կլիման ինչ մը լավ էր, մյուսներու համար հարմար չէին հյուրա-նոցային դասարանները: Բայց այս բո-լորը ոչինչ են բաղդասած բարոյական հաջողության հեծ: Կազմակերպչական գեների վրա որոշ բերություններ ունե-ցանք: Չեն դասադարձեր որեւէ մեկը: Ա-ռաջին փորձն էր: Արդեն կակնկալեին, որ սխալներ տղիս ըլլային: Հանրապե-տական համաժողովային առաջին խա-ղերի գլխավոր սխալը, բերությունը կո-միտեի եւ տեղական սպորտի նախարա-րության փոխնախարարություններու հա-մակարգված չլինելն էր: Ոչ թե իրար կիսալսածներն, այլ ողբեր էր անեն մար-մին իր իրավասության սահմանները գիտեալ, թե որքան իրավունք ունի կա-ծել մարզերուն մեջ ըսելի ունի: Հանա-հայկական խաղերու գաղափարը իրա-րապես համախառնային կազմակերպե-ն է, որուն ներկայացուցիչները մայր հայ-րենիքն են, Տոմսոսյեան, Բուենոս Այրե-սեան, Բելյուրեան, Յոնկոնգեան, Կիոտոսեան, Փարիզեան, Լիբանոսեան եւ հանի մը ու-րիշ երկրներ: Բայց առանց հայրենի ի-խանություն եւ մանավանդ սպորտի նա-խարարության գործակալության անկարե-լի էր նման ձեռնարկ մը գլուխ հանել: Ըսի թե մեր համագործակցությունը տեղ-եղ րուլացավ: Պատճառը հեծեպալն էր, միայն վերջին մեկուկես ամիսներուն էր,

- Այո: Տեղի ներկայացուցիչներն ալ հայրենիցն, որ մրցավարներն իրենց մա-կարակի վրա չէին: Մի փաներ իսկապես արդարամիտ էին, իսկ ուրիշներ տեղի կու-սային ներկա մարզասերներու սուղոցնե-րուն: Չեն ուզեր որեւէ մեկը դասադար-ձել, բայց մեր ակնազնին հասան լուրեր, որոշ չափով ալ ճշեցնեին, թե լուրիսկ կաշառվելու դեղիքը եղած են որոշ մր-ցավարներու մոտ: Երանի այս հարցում սխալած լինեմք:

- Իսկ ինչ կատիի Հայաստանի եւ սփյուռքի մարզիկների մակարդակային մրցումները մասին:

- Մենք նախադես մասնածառ էինք ըստ իրենց մակարդակի դասակարգելու մաս-նակցող խումբերը սիրողական եւ որո-ժեխոնալ:

Բայց սա առաջին փորձն էր, եւ մենք շատ քան սուղեցանք: Մեզի դժգոհու-թյունը դասձեռնեցին նաեւ ծրագրերու համախառն փոփոխությունները, մաս-նակցող խումբերու եւ հյուրանոցներու միջեւ անհրաժեշտ հարաբերություննե-րու բացակայությունը: Փոփոխություն-ներ կըլլային, սակայն մարզիկ տեղակ չէին: Մակայն այս բոլորը դուրսով կեցե-վին: Մենք մեր նախորդ ժողովներում որ-ոշած էինք, որ առ երիտասարդները միայն մարզական գեների վրա չէ, որ տղիսի հավաքվին: Մենք շատ հարուստ մակարդակ ունեինք: Եվ հստակ որոշված էր, որ հասուն օրերուն մակարդակի միջո-ցառումներ ըլլային: Թատրոններ, հա-մերգներ գնալու, հայրենիքի մարդոց հեծ-սվելու հարկը կար: Այդպիսի ձեռնարկ-ներ չէրան: Բայց այդ բոլորին փոխա-տարածելով եղավ խաղերի փակման հան-դիսություն-համերգը մարզահամերգա-յին համալիրին մեջ, թեեւ, մյուս կողմե-րից մը դժվար էր երեկ ժամ նույն առո-ւղին մեջ նստած մնալը:

- Իսկ ընկերային հավաքումները դա՞ն:

Ամ դասգամավոր Հանուե Հակո-բյանը, երբ սոցադարձարար էր, փորձեց համազգային դասարար սկ-սել ծխելու դեմ, փանգի ծխախոտը, հայտնի բան է, վնասակար է, մաս-նավորապես նրա հասուն է թոխի փողոցների զարգացմանը: Տվեց Հա-կոբյանի դասարարը, սակայն, հաջո-ղությամբ չուսակվեց զուցե ժամա-նակից շուտ (կարգային փոփոխու-թյունների ծիրում) ընդհատվելու դասձեռնով: Հաջորդ նախարարը՝ Գազիկ Եզանյանը, որ վերջերս

ին հասցնելու դժվարին խնդրի լուծմանը:

Ծխելու դեմ ուղղված այս զանգ-վածային միջոցառումը, ցավով, ազդեցիկ է միայն անադառնով խա-ղերի դասարարում: միջին եւ ադա-հովված խավով ծխախոտի քանակա-ցումից դժգոհելով հանդերձ ծխե-լուց քնավ չի հրաժարվում: Ինչպե-սեպես («քանակ») խանութներում վաճառվող ծխախոտի փանակը գրե-թե անփոփոխ է, ինչը չի կարելի ա-սել ծխախոտի վաճառքի փողոցա-

ավելի ինչ քանակացնել, փան նե-րուծվածը, սակայն գործնականում հակառակը եղավ: հայկական ծխախոտը գրեթե հավասարվեց ո-րակի առունով համարժեք արա-սահմանյան արտադրանքին եւ կա-նոնն հարվածելով տեղական հայ-րենասիրության դրսեւորումներին: Ե-թե նախկինում մեր հայրենակիցնե-րը նախընտրում էին հայրենական արտադրանքը, ադա այսօր, յուրա-խանյուր տուփի համար մոտ 100 դրամ ավել վճարելով, գերադասում

ՍՊՈՐՏԻՅՈՒՆ

Օգտագործենք դասնական տախիբ, ազգովին հրաժարվենք ծխելուց

Նույնպես համարեց նախկինների շարքը, ավելի կարեւոր խնդիրներ ու-ներ լուծելու, եւ ծխախոտի դեմ դասարարելու «դոնկիխոտական» հա-կումներ չդրսեւորեց: Սակայն, դասե-լով ծխախոտի գեների հուլիսի վե-րջին սկսված եւ այսօր էլ շարունակ-վող վերելից, ծխախոտի դեմ դաս-արար մնում է ՀՀ կառավարության օրակարգում: Ըստ որում, բարոյա-կան դասարարի անարդյունավեծ մի-ջոցներին փոխարինում են նյութա-կան արգելումները, ծխախոտի գեներ մեր ֆաղանգիների գրդաքի դաս-նակարգային անհամադասա-խան քոչվերներ են գործում (փուլ առ փուլ բարձրանում են), որի հեծեւան-ով ծխողների աննաանադառնով զանգվածը սփռված է հիմնովին վերանայել այդ վնասակար սովո-րությունը դասնական «զանքադրո-ց»:

Ծխախոտի վաճառքի ավելի փան մեկ ճասնակ կեծերում կատարված հարցումները ցույց են տալիս, որ ա-ռեւտուրն «աղեւալի կեծողով» նվա-զել է, հակադրապես «Ծխելը վնաս-զավոր է առողջության համար» հա-յերեն կանխարգելիչ մակագրու-թյունների բացակայությամբ վա-ճառքի հանվելու արգելից հեծո: Ծխախոտի գեները քանակացումներից հեծո միջին հաւովով 100 դրամով բարձրացել է եթե ենթադրենք, որ հայ տղամարդիկ (նաեւ կանանց լա-վազույն կեծը) օրական առնվազն մեկ տուփ ծխախոտ են ծխում, ա-դա ծխողների ամսական դրամա-կան կորուստը մոտ 3000 դրամ է կազմում, ինչը զանգվածային աղ-հասության եւ գործազրկության դասնականներում ծխելու վնասակար սովորույթից հրաժարվելու համոզիչ կողմն է: Կարի կա՞ վնասզել ըն-սանեկան սուղ քյուլեքն, որ առանց այն էլ դժվարությամբ է ծառայում կենսաադառնվածան նվազագույնն ադառնովելու, այսինքն, ծայրը ծայ-

յին (եւսան) կեծերի մասին, որոնցից օգտվում է ծխողների մեծամասնու-թյունը: Այստեղ առեւտուրն ուղղակի անբարեհույս է դարձել վաճառքը բազմադասակ նվազել է, տեղ-տեղ 7-8 անգամ: Մեր հայրենակիցնե-րին, սակայն, այս «ճակատագրա-կան» դասին էլ հուճուրդ զգացումը չի լուծ: Գրուցակիցներիցս մեկը (եծեւարդումներից դասելով գլու-մեցի) «Թանկացումներից հեծո ա-վելի ինչ ծխախոտ եւ օգտագոր-ծում» հարցին դասախոսանելով, հայտարարեց. «Հակառակն, ավելի շատ են առնում, որ չունենուր ընկե-րներիս հյուրասիրեմ»:

Ծխելուց զանգվածաբար հրա-ժարվելու միակ սպեղոտ կողմը թե-րեւս այն է, որ ծխախոտից ակնկա-լող հարկային մուտքերի հեծ կադ-ված հույսերը չարդարացան: Դար-դարացավ նաեւ հայրենական ար-տադրանքը խրատելու հաւովակը, որ կարծես թե դրված էր ծխախոտի ո-լորտում «գնային ֆաղանակաճու-րային» հիմնում, հայկական ծխա-խոտն ի սկզբանե նախասեւված էր

որ հայրենի սպորտային կազմակերպու-թյունները սկսեան իրադես համոզվել, որ այս խաղերը տղիս տեղի ունենան: Խան-դակալուծեցան: Բայց փանի որ աշխա-սանները ուս սկսած էին, որոշ թերու-թյուններ ունեցան: Այս խաղերուն անե-նանեծ հաջողությունը այն է, որ գաղութ-ներուն մեջ մեծ ոգեւտություն առաջա-ցավ, եւ 190 գաղութներն ներս աղվոր համագործակցություն եղավ սարբեր մասնորոշության, սարբեր գաղափարախո-տություններու հեծեւոր երիտասարդներու միջեւ: Դժբախտ երեսույթ եղավ մեր լի-բանաւստայ եղբայրներու մեծաթիվ բացակայությունը: Նյութեւ հայտնի է, Բեյրութը սփյուռքահայ ամենաախոտից, եւստուրն գաղութն է: Ոչ միայն մարզա-կան, այլեւ մակարդակային առումներով: Այնտեղեկ կարող էին հայրենի գաղ ա-վելի շատ խումբեր: Օրինակ, գաղալի եւ ՀԱՍ-ի ֆուտբոլի խումբին բացակայու-թյունը, որ Լիբանանի անցյալ տարվա բաժնակալին էր: Աստի, հարկավ երիտա-սարդներու, մարզիկներու մեղից չեն:

- Ընկերային հավաքումներ երկու ա-ռիթմերով եղան: Առաջինը մեր Բուենոս Այրեսի երիտասարդներու նվազախումբը էլույթ ունեցավ «Երբուսի» հյուրանոցի սրահին մեջ, երկրորդը՝ «Երբուսի» դի-մաջի քակին մեջ, որ շատ խանդավառ անցավ: Եզրակալիչ էլույթ եղավ նաեւ Օռլեանի հրադարանին վրա: Այս առի-թով ողբեր է ըսեմ, որ քնակ կարի չկար այս հանդիպումներն օգտագործել կու-սակցական առումներով: Մենք շատ հս-տակ ըսած էինք մասնակցող խումբերուն, կենդանացնել ձեւ ֆաղանք եւ ոչ թե ձեւ դասակարգած միությունը: Կրկնով ըսել, 90 տղուսով հաջողեցանք: Բայց եղան խում-բեր, որոնք զանկապան իրենց միություն-ներու ծաղիկներով ներկայանալ, ինչ որ դասադարձել է:

- Նյութիս՝ տղամարդություններով եւ մեկնում:

- Լավ տղամարդություններով կմեկնինք: Արդեն կըլտեմ, հաջողած կերբանք: Վա-սան եմ, որ մեր հաջորդ Հանրապե-տական խաղերը, որոնք տղիս տեղի ունե-նան 2001 թվականին, շատ ավելի հա-ջող տղիս ըլլան եւ ավելի լավ դասնա-կան մեջ: Այս անգամ, հասկանալի է, ժամանակը սուղ էր: Վերադարձության կրկին կուզեմ ինչեղեղել, որ չնայած նյու-րական միջոցներու սղության, վերջին ա-միսներուն լավ աշխատանք տարվեցավ: Կարեւոր բարոյական մեծ հարգանակն էր: Այստեղ եկած մեր մարզիկները շատ խանդավառ են, եւ տուն դառնալեն ես ինչեղեղ ալ տղիս խանդավառեմ:

- Տեղիսի դասարարային ավելի շատ նյութական հարցեր էին առաջադե-լ, բայց Բեյրութը մի՞թե չէր կրկնա 20, 30 ավելի մարզիկներ դրել: Այդ գաղութը գեներ նույնիսկ փառն դրամ հանել: Տե-սեմ, փոփոխ Կիոտոյ 20-25 մարզիկնե-րով մասնակցեց, իսկ Բեյրութը կարծեմ 25 մարզիկ հաղիվ թեւած է:

- Որոշ դժգոհություններ ինչպե՞ս մր-ցակարգային հարցերում:

Նշանակվել է սեղեկասվության եւ գրահրատարակչության վարչության ղեկի տեղակալ

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՍ: ՀՀ վարչապետ Վազգեն Ասրադյանի որոշմամբ, Սեյրան Ըսահուվարյանը նշանակվել է ՀՀ կառավարության առընթեր սեղեկասվու-թյան եւ գրահրատարակչության վարչության ղեկի տեղակալ: Լախիկնում Ա. Ըսա-հուվարյանն աշխատել է դասարարության նախարարության լրատվական ծառայու-թյան ղեկավար, այնուհետեւ որոշ ժամանակ վարել է ազգային հեռուստատեսության գործադիր տնօրենի տեղակալի դասնոցը, եղել է «Լուր» ստուդիայի տնօրենը:

Լեռնային Ղարաբաղում էլ հարկահավաքները նեղ վիճակում են

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՍ: Լեռնային Ղարաբաղում կրկնով նվազել են ազգային մուտքերը, «Ազատություն» ռադիոկայանի քրդակցին առել է ֆինան-սական աշխատանքի հայտնի մի անձնավորություն: Նրա սվայներով, եթե նախկին-ում հարկային տեսական վարչությունն ամեն ամիս ադառնում էր օուրը 300 միլիոն դրամի մուտք, ադա այսօր այդ գումարը չի գերազանցում 120-130 միլիո-նի սահմանը: Հարկային տեսական վարչությունում չեն ծխեղ, որ զանգվող գու-մարները նվազել են, բայց վկայակոչել են այլ ցուցանիշ: զանգվում է նախկինի ավելի փան 80 տղուսը, ընդ որում, առել են նաեւ, թե դա դասնականադրված է ոչ թե իրենց վրա աշխատանքով, այլ տեսնական իրավիճակի ընդհանուր վազա-րարական ինք կանխատեսում է նոր տղի տարվա ադալի-մայիս ամիսներին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ
 Հրատարակչության շտաբ
 Գլխավոր եւ հրատարակիչ
 «Ազգ» թերթի ղեկավար խորհուրդ
 Երևան 375010, Գրահրատարակչության 47
 ֆախս 529353, AT&T 07421 151065,
 e-mail: INTERNET_azg2@armco.com

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱՎԻՔ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
 ՊԱՐՈՅԻՔ ՅԱՎԻՔԵԱՆ / հեռ. 529221

Տնօրեն
 ԳՐԻՔՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863

Հանակարգային
 ծառայություն / 562941

Apple Macintosh
 համակարգչային ծառայու-
 ծառայություն / «Ազգ» թերթի

Յրուցը «Ազգին» դասարար է
 Կիսիքը չեն գրախոսում ու չեն
 վերադարձում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H. AVEDIKIAN / phone: 521635
 47 Hrapetsotskian st.,
 Yerevan, Armenia, 375010

«Մենք հացեն ավելի հողատիրության դեմք ունինք»

Ասում է Նոր Եդեսիայի նորածն ա. Ասվածածին եկեղեցու բարերար Վերոյ Սարաֆյանը

1977 թ. Արագածոտնի մարզի Ասարակ գավառում, Նախկին Երրորդ և չորրորդ սովետացիներ միաբանվեցին ու անվանակոչվեցին Նոր Եդեսիա «Եդեսիա» հայրենակցական միության խնդրանքով և Գեորգ Սարաֆյանի ջանքերով վեհաժողով Արարատ լեռան փեղեղին տեղափոխված գյուղին ունի մոտ 3000 բնակիչ, որոնք հին Եդեսիացիների հետնորդներն են, բարունակողները և հայրենակցական միության անդամներ: Կիրակի օրը, սեպտեմբերի 5-ին անցուր, անառաջի նմանվող տարածքում վեր խոյացած կորոզի օձույն էր:

«Հայաստանը Իրիստոնությունը որդես ժեսական կրոն ընդունեման 1700-ամյակի առթիվ և ի հիշատակ իր ձեռնարկային ու հասարակական երկարամյա գործունեության, որդես մնայուն կորոզ մայր հայրենիքում, ի հիշատակ ժեսական Եդեսիայի սուրբ Ասվածածին մայր եկեղեցու, ուր կնված են, որն իրեն հետևանք Հայկական ցեղատարանության ներկայումս ավերված է, փափագեցա կառուցել նոր եկեղեցի նույն անունով, ազատ և անկախ Հայաստանի Նոր Եդեսիա գյուղաֆաղաֆում», այս էր եկեղեցու բարերար Գեորգ Սարաֆյանի փափագը, որը կավանդության էր արժանացել հանգուցյալ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի կողմից: Այժմ արդեն իրականություն դարձած փափագը տեսնելու ու նրա բացմանը մասնակցելու էին եկել արգենտինահայ շատ ու շատ հյուրեր, որոնք հրավիրվել էին Նոր Եդեսիայի սբ. Ասվածածին եկեղեցու հիմնադիրներ ու բարերարներ Գեորգ ու Ռոզա Սարաֆյանների, նրա կողակների ու ողջ գերդաստանի կողմից, որոնք նույնպես մասնակցում էին արարողությանը:

Ս. Ասվածածին եկեղեցին օձվեց, մասնագիտաց սուրբ ժեսարազ, որին էլ հաջորդեց հոգեհանգստյան արարողությունը ի հիշատակ նոր և հին Եդեսիայի նահատակների: Պատարագից հետո դորոզի դախիժում կատարվեց մասաթոհների արարողությունը և այն բաժանվեց ներկաներին: Եկեղեցական արարողությունները կատարվեցին Արարատյան հայրաթեատար

կան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին արք. Ներսիսյանի, Շահե արք. Ամենայնի, Գրիգորի արք. Բունիաթյանի և Արագածոտնի թեմի առաջնորդ Նավասարդ սրբազանի կողմից, վերջինս նաև ժեսարագին էր: Եկեղեցին այսուհետև կունենա քրիկ ֆախա:

«Ս. Ասվածածին եկեղեցու, նրա որմերի մեջ շաղախը կար մեր հայրենյաց հոգու, Եդեսիայի, ավաղ, այսօր խոնարհված ս. Ասվածած

ավարել է երիտասարդ ճարտարադես Մամվել Գյոզալյանը հմուտ ֆանդակագործ վարպետների, նաև կառույցի գլխավոր կազմակերպիչ ու ժեսասխանատու, Յեղատաղության թանգարանի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանի օգնությամբ: Այդ օրը տո էր ոչ միայն Նոր Եդեսիայի բնակչության, այլև ողջ սփյուռֆախայ Եդեսիացիների համար: Իրականացավ ժեսածական Եդեսիայից մազադուրծ մի ընտանիքի երազանքը և բացման օրը

դուրծ են զաղուրի մաակության կյանքը: Գ. Սարաֆյանը Արգենտինայում Հայ եկեղեցու թեմական վարչության ֆարսուդար և փոխատեսնաթես է եղել, միաժամանակ վարել է կրթական հանձնախումբը և Համազգայինի հանձնախմբի ատենաթեսությունը: Գ. Սարաֆյանի գլխավորությամբ իրականացել է զաղուրի թաղային շատ դորոզների, նաև երկրորդական վարժարանի հիմնադրումը: Նա միաժամանակ ՀԱՄԸ (Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միություն) և լատինաամերիկյան Հայ դաթի կենտրոնական հանձնախմբի նախագահն է: Գ. Սարաֆյանը հայտնի է որդես մի մարդ, որն իրադանալեզու բնակչությանը Լատինական Ամերիկայում ծանոթացնում է հայ մաակությանը, գրականությանն ու եկեղեցու ժեսությունը: Նրա ծառայություններն արժանացել են բարձր ժարգեների «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» Ա կարգի ատթեսի բարձրագույն շանատանի Մայր աթոռի կողմից, «Սուրբ Հարության տաճարի» Ա կարգի ոսկյա շանատանի Երուտադեմի ժարախարից և շատ ուրիշներ: Այսօր Երևանի Ե. Չարենցի անվան գրականության և արվեստի ժեսական թանգարանի սփյուռֆախայ բաժնում բացվել է մեծ արխիվ, ուր տեղ են գտել Գեորգ Սարաֆյանին վերաբերող արխիվային փաստաթղթեր, իսկ Եդեսիայի միջնակարգ դորոզում նրա և իկկնոջ անվան դասատենյակ է բացվել:

Իր շնորհակալական խոսքը Մայր աթոռին ու Եդեսիա գյուղի բնակիչներին հղեց բարերար Գեորգ Սարաֆյանը. «Եկեղեցին ծեղ ենք տալիս, միշտ մարդաշատ թող լինի, ու գյուղը շատ լինի: Մենք մերն արինք, մնացյալը դուրծ ծաղկուն արել, մաթրում են կամ, ախատան ու կյանք, մարդ հողի վրա թե ծովի անթատաճառ կիաղողի...», սաղա նա: «Մենք հացեն ավելի հողատիրության դեմք ունինք», մեջբերելով մեծ բանատեղծ Վահան Թեխյանին, եզրափակեց բարերարը:

«Ի՞նչ է զգում մեծ բարերարը, երբ այժմ իրականացել է իր վաղեմի երազանքը», դիմեցի

դուրծ Գ. Սարաֆյանին: «Այսօր իմ կյանքին ամենաբաղանիկ օրն է, իրականացավ այն, ինչ փոքրուց ինձ հուզում էր մայր հայրենիքում մնայուն մի բան շինել: Արատախմանում շատ են ախատեսել մաակությանը, կրթական, գրիտերի ու թերթերի հրատարակություններու մեջ, այդ թուրը վաղանցիկ են, իսկ այսօր Նոր Եդեսիայի մեջ Հին Եդեսիայի անունով եկեղեցի բացելն իրականացավ հատկաթես իմ երազածիս ժես դորոզի հարեանությունը: 40 տարի բարունակ կրթական ու եկեղեցական հանձնախումբի անդամ են եղել և միշտ ախատեսել են եկեղեցին ու դորոզն իրար հետ կաթել, որդեսի մեր մանուկները լավ դատախարակեն, մախուր հոգով, այդ է ժեսածառը, որ մեր վարժարանները լավ անուն ունեն սփյուռֆում:

«Ո՞րն է լինելու ծեր հաջորդ ֆայը Նոր Եդեսիա գյուղում:

«Ամենիկներ շատ կան, գյուղի միջնակարգ դորոզը կարգի բերել, խմելու ջրի հարցը լուծել, որ այս ամայի վայրը դառնա մարդաշատ ու ծաղկուն: Մաթրում են, որ մեր գյուղերը շատ մնան:

«1915-ին դուրծ կնվել է Թուրքիայի Հին Եդեսիայի ս. Ասվածածին եկեղեցուն, ժեսատեսվում է Ծեր թոռներին ու ծոռներին կնվել այս նորաթաց եկեղեցուն:

«Իմ զավակները 3 տղա և 3 աղջիկ, անտուտ կնված են, նս նրանց հանձնարարեցի, որ իրենց զավակների ամուսնությունը Նոր Եդեսիայի ս. Ասվածածին եկեղեցուն կատարեն:

Վերջում Նոր Եդեսիայի գյուղատես Ասեփան Գատարյանը ժողովրդի անունից շնորհակալություն հայտնեց Սարաֆյան գերդաստանին «լույսի փարոս» եկեղեցու բացման աթթիվ և հույս հայտնեց, որ կիրականացեն այն, ինչ առայժմ չի հաջողվել բնիկ Եդեսիացիներին:

Սիջոցատումն ավարտվեց Գ. Սարաֆյանի ասումներով Հ. Թումանյանի անմախ տղերով «Գործն է անմախ, լավ իմացել...»:

ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ծին եկեղեցու զանգերի դողանքը, Ներսես Շնորհալի հայրաթեատար ողբի հառաչը, Ուրֆա-Եդեսիայի երուտաթատանների մարտակոչերի արձագանքը, որը միշտ, որդես կոչնակ փոթորկելու է եկեղեցու զմբթի ու խորանների ներս: 2000 տարիների հեռվից նա մեզ է բերում մեր նախնիների աներեր հավատալը», այսպես էր ասված այն գրության մեջ, որ ուղարկվել էր Մայր աթոռից տեղաթախ Ներսես արք. Պողոտայանի կողմից և վերջում էլ «բարերարների անունները մեկընդմիջ կմնան նոր բնակավայրի տարեգրության մեջ»:

Եդեսիայի տուֆ ֆարու՝ շինված նոր մասուրի ճարտարադես է Թելման Գեորգյանը (վախճանվել է ուղիղ մեկ տարի առաջ և եկեղեցու բացումը զուգադիթեց այդ օրվան), կառույցի շինարարություն

համընկավ Համախայկական ֆաղերի ավարտին: Խաղերի մասնակից շատ սփյուռֆախայեր ժարախ համարեցին լինել իրենց մեծ ժամանակակից Գեորգ Սարաֆյանի կողին ու շնորհավորել նրա գերդաստանին: Գ. Սարաֆյանը 1911-ին ծնվել է Եփրատի ափին գտնվող Ուրֆայում (Եդեսիա): Եղեռնից հրաւոլվ փրկված մորեղբոր հետ 7 տարեկան Գ. Սարաֆյանը 1918 թ. ին վերադառնում է ծննդավայր: Նախնական կրթությունը ստացել է Եդեսիայում, այնուհետև Հայեղի Հայկազյան վարժարանում: 27-ին Եղեռնից փրկվածների հետ բնակություն է հաստատում Բուենոս Այրեսում (Արգենտինա): 1932-ին մի խումբ ընկերների հետ հիմնում է առաջին «Հայ մաակությանը հանձնախումբը», որը «Կոմիտաս» երգչախմբի հետ կազմակեր

Նամակ՝ նորին վաեմություն Գազիկ Մկրտչյանին

Այսօր ողջ Հայաստանը, սփյուռը, ինչպես նաև ամբողջ ախարից սիրում և ճանաչում են «Հայոց ախարի» խմբագրին, իսկ ընտրությունները մաակական համակարգողը, օգտվելով վերջինիս թվային ցուցանիշներից, մեալորում է 5 տուրը չանցած խղճուկ կուսակցությունների անհաջողության դատավժիռը, թուր ընտրությունների ժամանակ, անկախ նրանից, թե ով է ժատվիրատուն:

Ասկայն համամիտ մնալով Լուրիտաղյան ժանրին, իսկ ավելի ստույգ բաց նամակի ծեխն, կցանկանալի խոսու ուղղել անկրկնելի Գազիկ Մկրտչյանին:

Հարգելի Գազիկ Մկրտչյան, Հասկանալի թերաթեություն զգացումը, որը հասուկ է յուրախանյուր ժարգ ֆաղաֆացու, չի կարող թույլ տալ, որ մեր խոսքը սկեսն րել ատացված մեջբերելուց: Այդ ժես են վարվում ժեսությունների նախագահները, դուր և այլ մեծ ճանաչում ունեցող անձնավորություններ: Այնթես որ, միանգամից, մեկ անգամ են մեծագույն հաճույ ժատաթեղով մեր ժողովրդին, թույլ տալ մեջբերել Չեղ, դուր Գազիկ՝ «Հայոց, փոխատեսնաթես ջանիղ մեռենք, բա 10 տարի է ո՞ր

էիր, ինչ-որ չենք հիւոում, որ մի անգամ արտախայկված լինես, ինչ-որ անօրինակախության դեմ բողոքած լինես: Չէ, մենք, իհարկե, հասկանում ենք, որ դուր ավելի լուրջ խնդիրներ ունեիր, հասկանում ենք, որ ատենաթեսության թեկնածուների կոիվ-դալմաղալ, կուսակիցների վրա թուր ու մուր թափելը խիտ կարեուր և թավական ախատատատար գործ է, ժողովրդի հոգսերի մասին մատեղու ժամանակ չի մնում»:

Մեռնել ժեսք չէ, գլխավոր խմբագիր, ոչ մի դեղումն ժեսք չէ: Բայց ինչո՞ւ վերջին 10 տարին: Իսկ ո՞ր էիր մինչ այդ, երբ կայանում էիր որդես մարդ և զիտնական, աթրում «անձնադեմոկրատական» ղեթիմի ժայմաններում կամ դրանից հետո, երբ Չեր նորագույն քջանի ֆաղաֆական գործունեության անդրաինիկ տարում մեղաժախ քջան էիր աթրում նոր իխանության հետ: Չէ, մենք, իհարկե, հասկանում ենք, որ դուր ավելի լուրջ խնդիրներ ունեիր, երբ վերացնում էիր, գնդակահարում կուսակիցներին, որոնք ժարգվում է, որ հասուկ ժատայությունների գործակալ են: Մեկ էլ ժարգվում է, որ դա այդ ժեսք չէ: Ոչինչ: ժողովրդի ցալերով աթրող ֆաղաֆական կուսակցությունը

ժեսք է ոչնչացնի ժողովրդի այն մասին, որը համածայն չէ իր հետ: Եվ այդ ոչնչացման գործընթացը հենց հանդիտանում է անօրինակախության դեմ ժայախի լավագույն դրեաուրումը:

Ինչ վերաբերում է, հարգելի խմբագիր, իմ կարծիքն Չեր թերթի մասին այն բարձր է, շատ բարձր: Հուժորը տեղը, ծեռ առնելը մաակարակով, բա լուսանկարները... չտեսնված, ամենակարեուրը տեղին և շատ: Առանձնաթես հաջողվում են հրադարակումները դիտերձարանների, կին վամոիրների թոնարարության մասին, ինչպես նաև խայիկ Ասամրոյցյանի հեղինակությամբ հողվածները վերջինիս արտախայիչ լուսանկարներով Իսկաթես, Յեղափոխություն և՛ արդի մամուլում:

«Ինչ խոսք, գրում եիր դուր, կան մարդիկ, կան կուսակցություններ, որոնք իրենց գործունեությամբ, իսկ առավել հաճախ անգործությամբ, իրո՞ւ, կանայ ճանաթարի են հարում չինովնիկների, դուրաթիների, գողականների, աթերների համար: Թեկուր հենց նրանով, որ տարիներ բարունակ իրենց մասին հիտեցնել են տալիս ընտրությունների նախարակին, նրանով, որ ժատատատար են զգաս կանգնած ժատիվ

տալ ցանկացած հերթական իխանությանը»: Համածայն են յուրախանյուր թատին: Եվ զիտեք որոնք են այդ կուսակցությունները: Հենց նրանք են, որ «թուր ու մուր» են թափում ցանկացած իխանության վրա, եթե այդ իխանությունն ամբողջովին իրենք չեն, նրանք, ովքեր անգամ չեն կարողանում որոշել, իխանությունն են, թե՛ ընդդիմություն, նույնիսկ այն ժարագայում, երբ կիտագրագեծ ժողաժուներ և խայազողեր նստեցնելով նախարարական աթոռներին և վերջիններիս ծեռով կողոտեցելով ժողովրդին, խոսում են ժողովրդի շախերի մասին: Դրան այն կուսակցություններն են, որոնք ծախսելով երկաբարձից տուժածների համար նախատեսված գումարները, ծայն են կորզում, սիրաշատում օրվա իխանավորներին և հետախնում ստանում են այնքան ծայն, ինչքան իրենց տալիս է ոչ թե ընտրողը, այլ նոր իխանավորը: Երկի համածայն են մեզ հետ, ժարուն Մկրտչյան, որ «արդյունում հիատաթաիեցնում են ժողովրդին ֆաղաֆականությունից էլ, ֆաղաֆական կուսակցություններից էլ»:

Ամենիկոն էլ հոգեխարագատ էր Չեղ Այսիոնն սրամիտ էր, իսկաթես բարձր գեղագիտական ճաակով:

Սիայն սկիզբն ամեն ինչ արժե, իսկական թերթում հրատարակելու համար: «Սի խողանցի Մուսկալի կենտրոնում իջեցնում է շալվարն ու հոգում բնական կարիները»: Լավ էր, փայլուն մակարաղակով: Կոչն էլ շատ իմատուն էր «Գործ արել, գործ: Ինչ-որ մեկի ժատին մի ֆար ավելացրել էիր, մեկի մատից մի փուտ հանել էիր: Թե՛ դրան մանր գործեր են: Չերը հայեցակարգ մաակելն է»: Դե ինչ, գործարան բացելն ու ախատատեսից ստեղծելը գործ չէ, գործ չէ նաև շենք կառուցելը: Իսկական գործը կամ ծիտ գործ անելը, հարգելի դուր Մկրտչյան, կողեկներով, դատարանի օժանդակությամբ ժատատատար, ժատարժեք շենք գնելն է, այ, դա գործ է, յուրախիներով, այսպես կոչված, գաղափարակիցներով ու ազգականներով մի ամբողջ համակարգի ծեալորումն է թալանը հաջողությամբ իրականացնելու համար: Եղ էլ գործ:

Եվ վերջում ինձ շատ դուր եկան բարեկներ և ստորագրությունը «Հայոց ախար»: Բայց շատ համես էր: Ատորագրել առանց չալերների, ժարուն խմբագիր, ուղղակի Հայոց Ախարի:
ՄԱՐԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ
ՇՈՒԿ փոխատեսնաթես

Նայասանում մամուլը «մասամբ ազատ»

ՄԵՐԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼ

«Օլբրայթն ուրախալի լուրեր չի բերել»

Usruagrifeg «Ուայ գեիթ» համաշխարհային վերափոխված սարքերակը

Ի վերջո, ԱՄՆ-ի արտգործնախարար Օլբրայթը «կեսարյան» միջամտությունից հետո, ծնվեց «Ուայ գեիթ» նոր համաձայնագիրը, որը 1998 թ. հոկտեմբերին գրեթե մեռած ծնված համաձայնագրի վերափոխված սարքերակն է: Երկարուժիգ երկուսից հետո, սեպտեմբերի 4-ի լույս 5-ի գիշերը, եգիպտական Շարմ ալ Շեյխ ֆալախում, թաղեստիցի առաջնորդ Յասեր Արաֆատն ու Իսրայելի վարչապետ Եհուդ Բարակը ստորագրեցին նոր փաստաթուղթը ներկայությամբ Եգիպտոսի նախագահ Դոստի Մուբարաֆի, սիկին Օլբրայթի եւ Գորդանանի թագավոր Աբդուլա 2-րդի:

ՄԱՅԻՆԱ-ՍՊՐԱՆԿՆԵՐ

Ըստ նոր համաձայնագրի, առաջիկա Եգիպտոսի իսրայելական զորքերը հեռանալու են Արևմտյան ափի թաղեստիցյան հողերի եւս 11 տոկոսից, ազատ են արձակելու 350 թաղեստիցի բանակայիններ, Գազայի հասվածի եւ Արևմտյան ափի միջին բացվելու է «անվտանգ միջանցք», որով թեթև է ազատ տեղափոխվեն թաղեստիցիները, որոնք սկսելու են կառուցել իրենց նավահանգիստը Միջերկրական ծովի ափին, ինչը նույնպես է վաթսր վիճակում գտնվող թաղեստիցյան ճեմատարանի վերակենդանացմանը եւ նրանց ընծայելու է առևտրական հավելյալ անկախություն: Միևնույն ժամանակ, թաղեստիցիները ստանձնում են անվտանգության ապահովումը եւ երաշխավորված թաղեստիցիների արգելումը:

Բոլոր այս կետերը որոշ փոփոխություններով առկա էին «Ուայ գեիթ»-ին սարքերակում: Ասկայն նորություն է, որ կողմերը թաղեստիցիներին են մեկ տարում հասնել համաձայնության թաղեստիցյան հողերի վերջնական կարգավիճակի մասին: Սա իրականացնելու համար կողմերը բանակցելու են եւ ընդհանուր հայտարարի են գալու այնտիպի գերզայուն հիմնախնդիրների շուրջ, ինչպիսիք են Երուսաղեմի կարգավիճակը, հրեաների վերաբնակեցված վայրերը, փախստականները եւ սահմանները:

Եգիպտոսի կողմից առաջին արձագանքները խիստ հակասական էին: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Կլինթոնը կոնգրեսին կոչ արեց շեղվել Վաշինգտոնի խոստացած հասկացումներից: Իսրայելին 1,2 մլրդ դոլար, թաղեստիցիներին 400 մլն դոլար, նաեւ 200 մլն դոլար Գորդանանին «Ուայ գեիթ» համաձայնագրին հասնելու գործում իր կատարած դերի համար»: Սյուս կողմից, թաղեստիցյան «Յամասի» ղեկավար Ահմադ Յասինը համաձայնագիրը բնութագրեց իբրեւ դավաճանություն, նշելով, որ իր Եգիպտոսում շարունակելու է թաղեստիցիների վերաբնակեցման օկուպացիայի դեմ: Միևնույն ժամանակ խոստովանեցին Կոնգրեսին իր փաստաթուղթը եւ իր հոռետեսությունը հայտնելու Միջին Արևելքում ընդհանուր կարգավորման հասնելու հնարավորության վերաբերյալ: Իսկ սիրիական «Տիբիս» թերթը գրել է, թե խաղաղության հաստատումը թաղեստիցիներին է Իսրայելի հեռացումը արաբական բոլոր գրավյալ տարածքներից:

Միևնույն ժամանակ, Օլբրայթի այս քաղաքական շարժումը, որ սեպտեմբերի 4-ին Գամալա եւ Բեյրութ Օլբրայթի երկար սղասված ու թրթրաբերված այցելու հիասթափություն առաջ բերին արաբական այդ երկու մայրաքաղաքներում: Իր գործընկերուհու հետ ունեցած մամուլ համասեղ ստույգիտում Միջին Արևելքում համադարձակ խաղաղություն հաստատելու գործում: Բնականաբար թեթև է ենթադրել, որ առաջիկայում անորոշ մթնոլորտ է սիրելու տարածաբանում, մասնավոր լիբանանի հարավի իրադրության առավել սրունք եւ ընդդիմադիր թաղեստիցյան ուժերի զինյալ թայրափ սաստկացումը Իսրայելում, իրենց ներքին են սիկին Մադլեն Օլբրայթին իր առաջնության կասկածելի հեռանկարների մասին:

Ա. Մ. ՄԱՅԻՆԱ-ՍՊՐԱՆԿՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ: Մարդու իրավունքների եւ մամուլի ազատության հարցերն ուսումնասիրող «Ազատության տուն» կոչվող ոչ կառավարական հասարակական կազմակերպությունը, որը հզոր կենսոնակայան ունի Եյու Յորտում, մի խմբում երկրորդ, միավորել է Գազայան, Անտիգուա Բարբուդան, Բանգլադեշ, Գաբոնը, Սուրինամը եւ սասնյակ այլ երկրներ:

Ինչպես նույն է այդ կազմակերպությունը, Գազայանում մամուլի ազատությունը որոշակիորեն սահմանափակված է կառավարության կողմից, բոլոր օրաթերթերը թեթևակա գրանցվել են թաղեստիցիներին թաղեստիցիներին եւս ստուգել նյութերը: Տղազիր մամուլը, ռադիոն եւ հեռուստատեսությունը թաղեստիցի գրանցվել են արդարադատության նախարարության կողմից: Պեթական մամուլի հետ մեկտեղ գոյություն ունեն մասնավոր հեռուստա եւ ռադիո կայաններ, լույս են տեսնում բավականին բովոլ ընդդիմադիր թերթեր, ինչպես նաեւ կուսակցությունների տեսակետն արտահայտող թաղեստիցիներ: Այդ ամենը բոլոր է սաղիս հայկական մամուլը ընդհանուր առմամբ որակել որոշ մասամբ ազատ, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը:

Աղբյուրը երրորդ խմբում է: Այստեղ, այստեղ ասած, «2» ստացած թեթևություններ են Թուրիա, Վիեննա, Ավազիլենդ, Երովոյա, Կամբոջա եւ այլն:

Ըստ կազմակերպության, Աղբյուրում նախագահ Ալիեղ համաձայնագիր է ստորագրել զինվորական գրանցությունը չեղյալ հայտարարելու մասին եւ կոչ արել սեղծել, այստեղ ասած, այլընտրանքային մի առջան, որտեղ կարգավորվելու է մամուլում թեթևակա գաղտնիքը թաղեստիցիներին հարցը: Ուղիղ եւ հեռուստակայաններ:

Դի աշխատանքը սահմանող որեւէ օրենսգրքային չունի, այդուհանդերձ հաղորդումներ հեռարձակելու համար դրանք թաղեստիցիներ են ստանալ Աղբյուրների նախարարների խորհրդի քույսվությունը: Լրագրողներին հետախոյնելու բացմաթիվ դեղեր են գրանցվել, անցած տարվա առաջին շուրջի է ենթարկվել 35 լրագրող, որոնք փորձել են լուսարանել յարտնված մի ցույց: Ոստիկանները թնազարկել են լրագրողների տեսախցիկներն ու ծայնադիրները: Գազայան մարմինները լրագրողներին եւ խմբագրակազմներին հաճախ թաղեստիցիներ են տուգանել վճարել այս կամ այն հրապարակման համար: 1998 թվականին բողոք հայտնելով իշխանությունների նման վերաբերմունքի դեմ, աղբյուրները 20 առաջատար թերթերի խմբագիրներ նույնիսկ հացադուլ էին հայտարարել: Վայ այն լրագրողին, որի հրապարակած հոդվածում իրավապահ մարմինների ծառայողը կենցախի Ալիեղ եւ մնացյալ բարձրաստիճան ղեկավարներին վարկաբեկող արտահայտություն կամ ինչ-որ անհասկանալի ակնարկ: Այդպես թաղեստիցիները լրագրողներին են կանչել եւ տուգանել ընդդիմությանն արակցող մի Եւր թերթեր:

Վրաստանում լրագրողները թաղեստիցիներ են վիրավորել նախագահի արձանադարձությունը եւ վնաս չիսացնել հանրապետության թեթևակա Եգիպտոսի: Օրենքը բոլոր է սաղիս տուգանել այն ընդդիմադիրներին, որոնք իրականությանը չիստատարաստիստող տեղեկություններ են հաղորդել կամ խառնիստ տարակետել են օգտագործել խոսքի ազատության իրավունքը: Գրանցվել են լրագրողներին հետախոյնելու առանձին դեղեր: Մասամբ մեծ թաղեստիցիները իրադրությունը մամուլի նկատմամբ աստիճանաբար թուլանում է:

ԿԺԳՏ-ն նախագրուցում է «ամերիկյան ինդերիալիստներին եւ հարավկորեացի խամաճիկներին»

ՓԵՆՅԱՆ, 6 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ: Գյուլիսային Կորեան ԱՄՆ-ին եւ Գաղաղային Կորեային նախագրուցում է, որ վճարվածներն կդառնան Գեղին ծովում իր սահմանազատի գիծը, որը Կորեայի ժողովրդական բանակի գլխավոր Եգիպտոսի կողմից հաստատվել է սեպտեմբերի 2-ին: Ըստ ԻՏԱՄ-ՏԱՄՄ-ի հաղորդման, այս մասին այսօր տեղի մամուլի էջերում հայտարարել է Գյուլիսային խաղաղ միավորման կոմիտեի Կորեայի թեթևակա թեթևակա Յոյ Սոն Իլը: Իսկ «ամերիկյան ինդերիալիստներին ու հարավկորեացի խամաճիկներին կողմից համառության եւ մեր երկրին նրանց մարտահրավերի» դեղում «նրանք չեն խուսափի ժողովրդական բանակի հասուցման անողով հարվածից», մասնաճեղ է նա:

Նախագրուցում կայացավ խորհրդարանի ընտրությունների առաջին փուլը

ԴԵԼԷ, 6 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՐԵՍ: Անցած կիրակի օրը Գեղիսաստանում ընդհանուր առմամբ հանգիստ է ընթացել համընդհանուր խորհրդարանական ընտրությունների առաջին փուլը, որի ընթացումը վճարված էր 543 թաղեստիցիական մանդատից 145-ի ճակատագրով: Զվարկությունը մասնակցել է ընտրողների 55 տոկոսը: Ըստ ԻՏԱՄ-ՏԱՄՄ-ի հաղորդման, ծայրի իրավունք ունեցող ընդդիմադիր առավել ակտիվություն են դրսևորել Բարձրագույն խորհրդի նախագահ Բելարի ընտրատարածում, որտեղ իր թեթևակա ծուրություն էր դրել Գեղիսաստանի ազգային կոնգրեսի հիմնական ընդդիմադիր կուսակցության ղեկավար Սոնյա Գանդին: Այս ընտրատարածումը վճարվել է ընտրողների 65 տոկոսը՝ ամենաբարձր ցուցանիշը երկրում:

Բջջային հեռախոսը կարող է բենզակայան տայթեցնել

Բջջային հեռախոսը մուսի է գործել մեր կյանքի բոլոր ոլորտներ, փոխելով մեր կենսակերպը: Բայց վերջերս դարձվել է, որ էլեկտրոնային թաղադիրներից կազմված այս սարքը կարող է Եւս վնասգրավոր լինել ինֆրաթիում կամ բենզակայանի մուս: Ավտոմոբիլները թեթև է զինեցած, որ բջջային հեռախոսը կարող է բենզակայանում տայթություն առաջացնել: Օդի, բենզոլի գոլորտու եւ էլեկտրական կայծի համատեղումը, փորձագետների ղեկավար, սեղծում է վնասգրավոր իրավիճակ: «Էֆտրես» հանդեսը տեղեկացնում է, որ վերջերս Ինդոնեզիայի բենզակայաններից մեկում միացված բջջային հեռախոսի մարտկոցի կայծը տայթություն թաղեստի է դարձել: Միս թե ինչու վերջին ամիսներին մի Եւր երկրներում, այդ թվում Զրանսիայում, նախաձեռնված հաստատություններում կանխիկ կաղաված հաստատություններում կանխիկ միջոցներ են ձեռնարկվում: Բենզակայաններում փակցված ցուցանակների վրա գրված է: «Ավտոմոբիլային դուրս գալու թաղիս անցածի մեր բջջային հեռախոսը»: Ըստ որում այդ գոլորտային լույսը չի սահմանափակվում միայն իրենց հեռախոսներով, որոշակի վայրերում վնասգրավոր կարող են լինել նաեւ ավտոմոբիլային աղակաճարիչը, օադիոընդունիչը կամ էլեկտրոնային խաղերը:

Ինֆրաթիումներում Եւս բջջային հեռախոսը կարող է աղեսի թաղեստի դառնալ, իսկախնելով օդային նավագնացության սարքերի աշխատանքը: Միացված վիճակում բջջային հեռախոսը օադիոէլեկտրական աղիներ է արձակում, վնասելով մասնավորապես բոլոր տեսակի թաղեստիցիական տայթիցիները վայրէջին օժանդակող սարքերի աշխատանքին: Ակաթի ունենալով բջջային հեռախոսների սահմանափակ հզորությունը, դրանց վնասգրավորության աստիճանը կախված է նավագնացային համակարգի մեծավորությունից: Վերջերս Գեղիսաստանում օդանավի ուղևորներից մեկի միացված հեռախոսը 30 աստիճանով Եւրել էր օդանավի ուղեգիծը: Բարեբախտաբար օդաչուն կարողացել էր Եւրել այն:

ԱՄՆ-ում բջջային հեռախոսների օգտագործումը կանոնակարգված է դառնալիս օրենսդրությամբ: Մեծ Բրիտանիայում մի ուղևոր մեկ տարվա բանակցություն է դառնալու թաղեստիցի, Բանի որ ինֆրաթիում հրաժարվել էր անցածի իր բջջային հեռախոսը: Միևնույն ժամանակում միևնույն օրս այս առումով որոշակի օրենքներ վնաս: Ավտոմոբիլային լուսարանային հետախոյնություններից յուրաքանչյուրը հետախոյնելու է իր ներքին կանոնադրությանը, եւ ինֆրաթիոի համաձայնաբար կարող է կարգազան ուղևորին հենց սկզբից իրենցել, եթե միացված է վերջինիս բջջային հեռախոսը կամ «Զրիք» անունով խոսող թաղեստիցի խաղադիր: Իսկ ծառայողական օդանավերի մեջ ուղևորներին լույսը նույնիսկ հասուկ թաղեստիցիներ են ունենում այդ խաղադիրներն անցածի համար:

Ա. Մ.

Արեւելյան Թիմոր. Անկախության անցումային փուլում

Օգոստոսի 30-ին Արեւելյան Թիմորում անցկացվել է հանրավճար Ինդոնեզիայից անկախանալու կամ դրա կազմում ինտեգրվելու քվեարկության արդյունքները: Եվ Բանի որ տեղի էր ունեցել ՄԱԿ-ի հովանու ներքո, սեպտեմբերի 3-ին Անկախության խորհրդի թաղեստիցիական նիստում գլխավոր Կորեայի Կոֆի Անանը հայտարարեց, որ Արեւելյան Թիմորի բնակչության 78,5 տոկոսը վճարվել է հոգուստանալու անկախության: Ինդոնեզիայի նախագահ Յուսուֆ Գաբրիլին հայտարարեց, որ իր կառավարությունը հարգելու եւ ընդունելու է Արեւելյան Թիմորի ժողովրդի ընտրությունը:

Նույնամայնիվ, այդ զինյալների որոշ առաջնորդներ սղառնացել էին Բանգլադեշական թաղեստիցիական սանձազերծել, եթե հանրավճարի արդյունքը լինի հոգուստանալու անկախության: Միս թե ինչու Կոֆի Անանը Եգիպտոսը, որ Արեւելյան Թիմորի ղեկավարները թեթև է համակվել իմաստություններ եւ խելանսություններ, իսկ Ինդոնեզիայի կառավարությանը կոչ արեց երաշխավորել կարգ ու կանոնի գերակայությունն առաջիկա օրերին: Իսկ ահաբեկչական տայթությունավճար իրավիճակը Եւրոնակվելու թաղեստիցի չի բացառվում միջազգային ուժերի տեղաբաշխումը մարզում աղախովելու անվտանգությունն անցումային փուլում, որի ընթացումը Արեւելյան Թիմորն աստիճանաբար ձեռն է բերելու լիակատար անկախություն:

Պեթական անվտանգության ուժերը մնալու են մարզում միևնույն իրավիճակի կետերը, երբ գումար վելու է երկրի խորհրդարանի նիստը:

Վերջին օրերին իսրայելական զինյալ խմբերը բուռն անկարգություններ էին կատարում մարզի սարքեր վայրերում: Մակայն, ըստ լուրերի, ծայրողվեց այդ խմբերի արձակմանը, որը մարդկանց վախեցնելու նույնիսկ ունեն, որոշեցին չվճարվել կամ էլ մերժեն անկախության այլընտրանքը:

Երբ նախընտրում են լավագույններին և ընտրում են լավագույններից

Սախմոնիայի մշակույթի նախարարության և «Մարգարիտե ֆոնդի» հրավերով, մրանց հովանավորությամբ Գերմանիայի ստեղծագործական միջազգային կենտրոնի հյուս՝ Էր կոմպոզիտոր Վահրամ Բաբայանը

– Պրն Բաբայան, ի՞նչ է իրենից ներկայացնում ստեղծագործական միջազգային կենտրոնը և ինչպե՞ս հայանվեցի այնտեղ:
– Կենտրոնը հովանավորվում է մեծահարուստ մի կնոջ՝ Մարգարիտայի անվան հիմնադրամի կողմից: Սուղեծ գեշին մեծակա անաստուն կատուցված այդ կենտրոնը հիաստանյ գեղեցկությամբ մի վայր է, որ իրադե ստեղծված է մարդուն հոգեկան հանգստություն, մեկուսացում և ստեղծագործական վերելք տարգելելու համար: Համենայն դեպս, իմ օրինակով կարող եմ ասել, որ հյուրընկալության շուրջ ամիսներն անցան բուրն ստեղծագործական հոգեվիճակում, որոնք սվեցին իրենց արդյունքը, սկսեցի գրել

ծակցության ծրագիր:
– Չեզ ասալարկվե՞ց:
– Այո: Մեր առայժմ բանավոր դայմանավորվածությունը ներառում է համերգային բազմազան միջոցառումների կազմակերպում, ծայրերիցների բողարկում և ստեղծագործությունների ընդգրկում ուսումնական ծրագրում: Այս ամենն՝ առաջիկա 1-2 տարվա ընթացքում:
Այնտեղ նման ծրագրերն իրականացան ինչ, ևս, ևս, որ ժողովուրդն անհարբել չէ արվեստի, հասկալոթե՝ երաժշտության նկատմամբ, ընդ որում հավասարադե սիրում ու գնահատում են դասական և ժամանակակից արվեստը: Քաջատեղյակ լինելով իրենց երաժշտությանը, նրանք հե-

Երբ չկասարեմ մեր դասանջները ...»

Սեպտեմբերի 2-ին հրատարակվում է Հայաստանի Ազգային օմերայի և բալետի բասրոնի 125 արհեստների իսկադե դայրուցիկ նամակը ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի և սրորսի նախարար Ռ. Շառոյանին: Նամակի հենց առաջին դարբերությունները կարդալիս փախաղվում ես: «Դու, ժողովրդավար երկրում մեր մարդկային և մասնագի-

մուքյան մեջ ինչոյիսի Բեր բան կլինե, եթե Ազգային օմերայի և բալետի բասրոնում կազմակերպվեր մի երեկո կամ ցերեկույթ, որի ժամանակ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի և սրորսի նախարար Ռոլանդ Շառոյանը և Տիգրան Լեւոնյանը բեմ սանեին մեր ժամանակների մեծագույն երաժիշտներից մեկին՝ Օհան Դուրյանին և նրան ներկայացնեին որդե այս բասրոնի ցմահ գլխավոր օմբիստը: Եվ սա, դարոն Շառոյանի մասնագումար և ՀՀ վարչա-

ստակ փաստը չկարողացավ հերել անգամ նախարար Ռոլանդ Շառոյանը: Պարզադես խոստացավ կսրուկ միջամեկ օմերային բասրոնում սեղծված իրարոքյանը: Եթե այլեւս ուրիշ ճանադարի չկա, ադա չի՝ ուսացել նախարար:
Պե՛ս է հաւելի առնել այն հանգամանը, որ այս խայտառակությունը կատարվեց Համահայկական խաղերի եկած մեր բազմաթիվ սփյուռեհայ բարեկամների ներկայությամբ: Մի՞թե մե՛ն մեր սան ներին հարցե-

Ամոթալի կրեւ օպերային բասրոնի ներսում և դրսում

Անկեղծ ասած, ցավով եմ գրիչ վերցրել գրելու այնոյիսի մարդկանց մասի՞մ, որոնց հարգել եմ սարիներ Բարունակ, փորձել եմ նեցուկ լինել նրանց համար դժվար օրերին (բայց խղճիս դեմ չեմ գնացել): Գրիչ եմ վերցրել գրելու այդ մարդկանց այնոյիսի արարների մասի՞մ, որոնց իսկությունը չի ուզե՞նա հավասար: Բայց, ավաղ, ճճարիտ ու բացահայտ եմ դասմուրյուններ՞մ այդ արարների մասի՞մ: Լուսն Ռոլանդ Շառոյանի և Տիգրան Լեւոնյանի մասի՞մ է, մարդիկ, որոնք ոչ միայն իրենց կոչումով, այլև գոնե ի դաժնոնե դե՛ս է հեռու մնային կենցաղային ցածրակարգ խարդավամներից, բամբասանների ասիճանի իջնելուց, միմյանց վիրավորելուց:

Տական իրավունները ոճնահարելով, վարչահրամայական անբախույց կամայականությամբ փլուզեցի մեր բասրոնի կազմակերպական այն կանոնակարգը, որը մե՛ն հաստատել էին մեր անկախության սարիներին և որն իրեն դրսերել էր բացառիկ արդյունավետությամբ...: Այդպես, «Մեզ արտառոց է բժում այն հանգամանքը, որ Չեր կամով օմերային բասրոնի նվիրյալներս իրավունք չունենք մասնակցելու մեր ստեղծագործական և կազմակերպական կյանքի սնօրինմանը, և այդ մե՛նաճճորից վերագրել եմ բացառադե Չեզ, մի անձի, որը գաղափար անգամ չունի օմերային գործից՝ մասնավորադե, և բասրոնական գործընթացից՝ ընդհանրադե»:

դե՛ս Վազգեն Մարգարյանի հրամանի համաձայն, դե՛ս է իսկանցվել սեղեսները: Ինչ: Մակայն եկավ սեղեսներին և ու գնաց, իսկ այս Բերությունը չեղավ, այս դասմական դարձարմանագրվեց, որովհետեւ... սեղեսներին ինչ օմերային բասրոնի ողջ կոլեկտիվը զբաղված էր իրենց երեխաների (գուցե՛ն բոճների) դրոքի խնդիրների լուծմամբ: Չեղավ այս արարությունը և չէր էլ կարող լինել, որովհետեւ... օմերային բասրոնի երգիչ Ռուբեն Թելունցը այն կարծիքին է, որ Դուրյանին իրել դիրժոր գոյություն չունի: Ավելին, Ռուբեն Թելունցը «Հայկական ժամանակ» թերթի սեղեսներին 3-ի համարում ի լուր ողջ հայ ժողովրդի հայտարարում է «Բա որ վաղը նա իվանդանա կամ հե՛ն ինչ-որ բան դասալի, ասե՛նք գլխով դասին խի՛ի ու ամեն ինչ մոռանա...»:

ըր դե՛ս է այդդե բացահայտ ու անմե՛սաված ներկայացնեն:

Նամակ հայոց նախարարին

Ես այս գրությունն ուղղում եմ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի և սրորսի նախարար Ռոլանդ Շառոյանին, նրան, ում համար դե՛ս է, որ բանկ լինի հայ մշակույթի այսօրն ու առավել եւս ադադան: Օմերային բասրոնի հե՛ս սկսված այս իրարոքությունները սոսկ առիթ են ձեզ խոսելու այն, ինչ մասնագում է ճաճարիտ: Անկեղծ ասած, ինձ բնավ չեն հուզում Միխայիլ կամ Բարեղամի կարծիքները: Օհան Դուրյանի մասին: Հազարավոր երաժիշտների, արվեստագետների, համաճարհային մեծերի կարծիքները կարող եմ մեջբերել, որոնք հղադարությամբ կդարգեն ոչ միայն Օհան Դուրյանին, հայ օմերային արվեստի, հայ երաժշտությանը, այլև հայ մարդուն ընդհանրադե: Անգամ չի ուզե՞նա, որ խնդիրը մնա օմերային բասրոնի Ռոլանդ Շառոյանի Օհան Դուրյանի փակ եռանկյունում: Չգիտեմ, ինչոյե կարելի է բնորոշել մյուս, ասե՛նք սննդի արդյունաբերության կամ դե՛սական եկամուտների նախարարների աճխասանը (որոնք, հարկավ, անչափ կարեւոր ու անհրաժեշտ են), բայց մշակույթի նախարարի աճխասանը առաւելություն է: Հազվագույն երանդների դե՛ս է վիճակվի այդ առաւելությունը: Եվ այդ հազվագույն երանդները կարծում եմ նաեւ մեծագույն դասալիտանաճկություն դե՛ս է զգա: Եթե սե՛ստության բնագավառում կատարված վարները կարելի է ինչ-որ ժամանակ ուղղել, ադա մշակութային ոլորում (որն իր հերթին հոգեւոր աճխարի է ենթարում) կատարված անմե՛սաված, անհիմն, անճանական Բախալոդությունները ելած ամեն մի խեղդում սղանություն փորձ է այս ժողովրդի ոգու դե՛ս:

Այս հայտարարությանը դե՛ս է առանց հուզվելու մոտե՛նալ: Գյուճեցի Թաթոն, օրինակ չգիտե, որ Շեխոյից որբերությունների հեղինակ է, իսկ երրորդաստի Գոթոը երբեք չի եղել ուրեմ դասկերտարանում: Ի՞նչ է, բոճներն այս մարդկանց մասին գրե՛նք թերթերում, դասալիտությունների Բախալոդական Համալսարանում: Լուրջ չի լինի, չէ՛: Ոչինչ, որ օմերային երգիչ Ռուբեն Թելունցը չգիտե, որ Օհան Դուրյանը որդե դիրժոր գոյություն ունի կամ գյուճեցի Թաթոն չգիտե Շուբերտի մասին: Մարտիկի յի՛նչ չկա ոչ Օհան Դուրյանի, ոչ էլ Շուբերտի համար:

Այն, ինչ եղավ օմերային բասրոնում դարգադե սարալիկի էր

Չգիտե՛իմ, չի՛նք սղասում, որ վաճից ավելի վաճե է կարող էր լինել (Ասված փրկի վաճարագույնից): Այն, ինչ եղել էր օմերային բասրոնում «Անու» օմերայի վերջին ներկայացումից հետո, ինչոյե ներկայացվեց Ազգային հեռուստատեսության «Օրակարգ» ծրագրով, կիրակի, սեղեսներին 5-ին, դարգադե մըճականց է, անհավասարի: Չի կարող այսոյե լինել, այսոյիսի բան չոյիսի լինել:

Պատկերացրե՛ք, երկուհազարամյա բասրոն ունեցող ժողովրդի այսօրվա ներկայացուցիչները օմերային բասրոնի աճխասանները զազանաբար հարձակվում են երաժշտագետի, կնոջ Տիգրիկա Բուսյանի վրա, նրան Բախոն, թույլ չեն տալիս խոսել: Ի սեր Աստու, դարոն Լեւոնյան, հարգելիս, Չեր հոգու փրկության, այս վայրենի արարի հեղինակների հոգու փրկության համար հերել ցուցադրված կարերի իսկությունը, ասե՛ք ինչ ուզում ե՛ք, միայն ասե՛ք, ադադուցե՛ք, որ այսոյիսի բան չի եղել օմերային բասրոնի դալիճում 1999 թվականի սեղեսներին: Կրկին ադալիտում եմ Չեր ողջամությունը:

Չէ... Հավանաբար ոչ մի բան էլ չկա դրանա՛մ հերել, որովհետեւ այս խայ-

րը դե՛ս է այդդե բացահայտ ու անմե՛սաված ներկայացնեն:

Մասնա ծռեր» էպոսի 125-ամյակը

9-րդ սիմֆոնիան, որին զուգընթաց ավարտեցի խոճը կալի երեք սեղծագործություններ՝ 6-րդ լարային կվարտեթը՝ Սուղեծնկվարտեթը, 7-րդ կվարտեթը՝ Լայոցիդայանը և դաճանուրային 7-րդ սոնատը: Սակայն ճճե՛ն նաեւ, որ կենտրոնը լոկ հանցստավայր է, և ստեղծագործելը դարձադե դայման չէ: Ստեղծագործական կենտրոն հրավիրվում են ստեղծագործողներ արվեստի բոլոր ժյուրերից և աճխարի սարբեր երկրներից, իսկ սեղերը կենտրոնում խիտ սահմանափակ են: Հյուրընկալողների կայուն ամակը հի՛նգ է, սակայն ընթացում է հե՛ն է ունենում մարդկանց անընդհան հերթափոխ, ինչն ինձ հնարավորություն սվեց ծանոթանալու աճխարի սանյակ երկրներից ժամանած արվեստագետների նկարիչների, անդակագործների, գրողների հե՛ս: Ինչոյե այնտեղ սեղեկացա, նախկին հորհրդային Միության սարժից կենտրոնը հազվադեպ է հյուրեր ընդունում, իսկ հայաստանի արվեստագետների բժում առաջին հրավիրվածն էի:

Տարվալոդ արվեստագետների ընտրությունը նրանց է: Ընտրում են արվեստագետներ, որոնք գործունեությամբ ծանոթ են, ովքեր արժանացել են նրանց ուսուցողությանը: Իմ հարեան ստեղծագործողներն Ամերիկայից, Բուլղարիայից, Չեխիայից և այլ երկրներից էին: Հյուրընկալության ավարտին կենտրոնի սեօրենը նախընտրած հյուրերին առաջարկում է հե՛նազա համագոր-

Տարվալոդ արվեստագետների ընտրությունը նրանց է: Ընտրում են արվեստագետներ, որոնք գործունեությամբ ծանոթ են, ովքեր արժանացել են նրանց ուսուցողությանը: Իմ հարեան ստեղծագործողներն Ամերիկայից, Բուլղարիայից, Չեխիայից և այլ երկրներից էին: Հյուրընկալության ավարտին կենտրոնի սեօրենը նախընտրած հյուրերին առաջարկում է հե՛նազա համագոր-

Տարվալոդ արվեստագետների ընտրությունը նրանց է: Ընտրում են արվեստագետներ, որոնք գործունեությամբ ծանոթ են, ովքեր արժանացել են նրանց ուսուցողությանը: Իմ հարեան ստեղծագործողներն Ամերիկայից, Բուլղարիայից, Չեխիայից և այլ երկրներից էին: Հյուրընկալության ավարտին կենտրոնի սեօրենը նախընտրած հյուրերին առաջարկում է հե՛նազա համագոր-

Տարվալոդ արվեստագետների ընտրությունը նրանց է: Ընտրում են արվեստագետներ, որոնք գործունեությամբ ծանոթ են, ովքեր արժանացել են նրանց ուսուցողությանը: Իմ հարեան ստեղծագործողներն Ամերիկայից, Բուլղարիայից, Չեխիայից և այլ երկրներից էին: Հյուրընկալության ավարտին կենտրոնի սեօրենը նախընտրած հյուրերին առաջարկում է հե՛նազա համագոր-

Հայ երաժշտական արվեստում մասնավորադե և հայ մշակույթի դաս...

ՀԱՍՏԱՀԱՅՎԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ

Մինչև հաջորդ հանդիպում...

Ֆուտբոլի մրցաբաժնի ավարտին խաղերը բավականին համառ ընթացան: Կիսաեզրափակիչ երկու հանդիպումների հիմնական ժամանակներում ոչ-ոքիներ գրանցվեցին, եւ միայն լրացուցիչ 11 մեքրանոց հարվածներ որոշեցին հաղթողներին:

Դրանցից մեկում Աւստրալիա ու Թեհրանի փոխընդհարման 1-1 խաղացին: Իսկ տուգանայիններն իրացնելիս ավելի դիտույզ գնվեցին Աւստրալիա ֆուտբոլիստները 4-3: Դարձաների գրավում յարձանագրվեց երեւան-Գյումրի խաղում: 11 մեքրանոց հարվածներ անհամեմատ հաջող իրացրեցին գյումրեցիները 4-1:

Վերջին երկու վճռական հանդիպումներն անցկացվեցին «Ֆրազդան» մարզադաշտում: Գյումրիի ֆուտբոլիստների առավելությունն Աւստրալիա ներկայացուցիչների նկատմամբ զգալի էր: Հարթելով 3-0 հաշվով խաղերի լեմտիոնի կոչումը նվաճեց Գյումրիի փոխընդհարման 3-րդ սեղի համար յայտարար: Երեւանի ու Թեհրանի փոխընդհարման մտավորաբան հավասար էր եւ 3-2 հաշվով հաջողություն բերեց երեւանցիներին: 5-րդ սեղի համար խաղում Ասեֆանակերտի փոխընդհարման յայտարարը մասնակցեց Բուենոս Այրեսի փոխընդհարման:

Համահայկական խաղերի ֆուտբոլի մրցաբաժնի առաջին վեցական այսօրիսի սեփականում 1. Գյումրի, 2. Աւստրալիա, 3. Երեւան, 4. Թեհրան, 5. Ասեֆանակերտ, 6. Բուենոս Այրես:

Բասկետբոլի մրցումներն առանձնապես իրենց մակարդակով ու յայտարար լարվածությամբ: Առ առաջին հերթին վերաբերում էր զոսմարդկանց մրցաբաժնին: Այստեղ անվազան 6-7 փոխընդհարման հնարավորություններ ունեին մրցանակակիր դառնալու: Վերջին փուլում հանդիպումներն անցնում էին հավասար յայտարարում եւ ավարտում փոխընդհարման նվազագույն առավելությամբ:

Չեմպիոնի կոչման համար յայտարար մղեցին Վալլեյի եւ Թեհրանի բասկետբոլիստները: Երկար ժամանակի առաջին իրանահայ մարզիկները օգտին էր, սակայն խաղավերջում Վալլեյի փոխընդհարման կարողացան բեկումն մտցնել եւ ի վերջո հաղթել 84-79 հաշվով: Այսօրիսի, խաղերի լեմտիոնի կոչումը նվաճեցին ամերիկահայ բասկետբոլիստները: Շատ համառ էին 3-4 եւ 5-6 սեղերի համար անցկացված խաղերը: Ահա դրանց արդյունքները. Սեծամոր-Սոյի 77-74, Տորոնտո-Սան Ֆրանցիսկո 73-71:

Տղամարդկանց մրցաբաժնի առաջին վեցական այսօրիսին է՝ 1. Վալլեյ, 2. Թեհրան, 3. Սեծամոր, 4. Սոյի, 5. Տորոնտո, 6. Սան Ֆրանցիսկո:

Կանանց մրցաբաժնում Հայաստանի փոխընդհարման առավելությունն անվիճելի էր: Չեմպիոնի կոչման համար խաղում երեւանի փոխընդհարման 74-52 հաշվով հաղթեց Լուս Անջելեսի բասկետբոլիստներին, մրցանակային 3-րդ սեղի համար յայտարարում Արարատի աղջիկները դժվարին յայտարարում առավելության հասան Հայտարար, իսկ 5-րդ սեղի համար Գյումրիի փոխընդհարման բասկետբոլիստներին նկատմամբ:

մամբ: Ուժեղագույնների վերջնական դասավորությունը հետեւյալն է՝ 1. Երեւան, 2. Լուս Անջելես, 3. Արարատ, 4. Հայտարար, 5. Գյումրի, 6. Թեհրան:

Շախմատի եւ զոսմարդկանց եւ կանանց մրցաբաժնի մրցումներում հաղթեցին 13-ամյա շախմատիստները: Հիշեցնենք, որ ըստ կանոնադրության մրցումներում հանդես գալ չէր թույլատրվում Հայաստանի այն շախմատիստներին, ովքեր միջազգային վարկանիշ ունեն: Այդուհանդերձ, մրցաբաժնի կազմում կային փորձառու, ուժեղ մարզիկներ:

Տղամարդկանց մրցաբաժնում յարգադրեցին հիանալի հանդես եկավ սիսիանցի դոկտորական Վարդան Մովսիսյանը: Ըվելցարական խաղակարգով, 7 տուրով անցկացված մրցումներում նա 5 հաղթանակ ստացավ, 2 յարձանագրեց ոչ-ոքի արդյունքով եւ 6 միավորով գրավեց առաջին սեղը՝ նվաճելով խաղերի լեմտիոնի կոչումը: Երկրորդ-չորրորդ սեղերը 5,5-ական միավորով բաժանեցին Տիգրան Մահակյանը (Երեւան), Ալեքսան Մանուկյանը (Գյումրի) եւ Դավիթ Պետրոսյանը (Վանաձոր): Սիսիանցի շախմատիստներից լավագույն արդյունքն ունեն Անտո Կարապետյանը, Չամակ Սեւակյան (Երեւան) եւ Սամբուլ (Մարտիկ) Մարիան Բերեզիկյանը (Բուենոս Այրես), որոնք 4-ական միավորով բաժանեցին 14-24-րդ սեղերը:

Կանանց մրցաբաժնում փայլեց Սիւրանու Անդրեասյանը (Էջմիածին): Այս աղջկան իր մրցակցուհիներին ընդամենը կես միավոր զիջեց եւ 6,5 միավորով նվաճեց հաղթողի կոչումը: Երկրորդ մրցանակակիր դարձավ սիսիանցի Տոզիկ Դանիելյանը, որը 6 միավոր վասակեց, իսկ երրորդ-չորրորդ սեղերը բաժանեցին Հերմինե Միսիրաթյանը (Ֆրանկո) եւ Աննա Հոյսիկյանը (Լուս Ֆրանկո) 5-ական միավորով:

Ավելին էին ստասում քեյուրքի Սյուզան եւ Քոն Մուրադյաններից: Բույրերը 4,5-ական միավոր վասակեցին եւ վանաձորի Շուշան Հիրապետյանի հետ բաժանեցին 5-7-րդ սեղերը:

Երկու զոսմարդկանց մրցաբաժնի եզրափակիչում հանդիպեցին Հայտարար Սոֆյանը (Երեւան) եւ Տոզիկ Գեորգյանը (Լուս Անջելես): 5-7, 6-2, 6-4 հաշվով հաղթեց եւ

խաղերի լեմտիոնի կոչումը նվաճեց 16-ամյա Սոֆյանը: Երա հաջողությունն օրհնալու է մարզասերներին հիշեցնենք, որ վերջին քառամյա Հայտարար մի շարք հաղթանակներ է տարել նաեւ եվրոպական մրցաշարերում:

Չուզախաղերում լեմտիոն դարձան Սոֆյան ու Հակոբյանը, որոնք եզրափակիչում հաղթեցին Բաբայան-Հակոբյան երկյակին 6-4, 4-6, 6-2: Կանանց մրցաբաժնում, ինչպես եւ ստասում էր, հաղթողի կոչումը նվաճեց եվրոպայի աղջիկների լեմտիոնուհի Մարի-Գայանե Միսիրաթյանը: 15-ամյա լուզանցի քեյսիստուհին զգալիորեն գերազանցում էր մրցանակուհիներին: Եզրափակիչում նա 7-6, 6-2 հաշվով հաղթեց Աննա Գաստարյանին (Թիբեթի):

Կանանց զուգախաղերում լեմտիոնուհի դարձավ Գաստարյան-Մարի-Գայանե երկյակը, որը հաղթեց Հայրապետյան-Միմոնյան զույգին:

Վոլեյբոլի մրցումներում մեր հյուրերը վարողացան փոխընդհարման յուր ղեկավարություն զույգ շախմատիստներին:

Առաջին-վեցերորդ սեղերի համար վերջին օրը կայացած խաղերն այսօրիսի արդյունքներն ունեցան. զոսմարդիկ՝ Երեւան-Լուս Ֆրանկո 3-0, Վալլեյ-Վանաձոր 3-1, Լուս Անջելես-Սամբուլ 3-0, կանայի-Երեւան-Արթուր 3-0, կանայի-Երեւան-Սեֆանակերտ 3-2, Սամբուլ-Բուենոս Այրես 3-2: Ըստ այդմ էլ փոխընդհարման գրավեցին հետեւյալ հերթավարությամբ. Տղամարդիկ՝ 1. Երեւան, 2. Լուս Ֆրանկո, 3. Վալլեյ, 4. Վանաձոր, 5. Լուս Անջելես, 6. Սամբուլ, կանայի՝ 1. Երեւան, 2. Արթուր, 3. Սիսիան, 4. Ասեֆանակերտ, 5. Սամբուլ, 6. Բուենոս Այրես:

Երկու օր քառամյակ Արարատի Բաղդասարյան մարզադաշտը լեմտիոն էր մարզասերներով: Այստեղ ընթացան խաղերի ծրագրում ընդգրկված բեթեյն աշխարհային մրցումները. Լեւոն, սակայն, որ մրցումներին նախընտրեց թավապահին հուզումնալից մի իրադարձություն՝ սեղի ունեցավ էին օլիմպիական խաղերի հայ լեմտիոններ Տրդատ 3-րդ եւ Վարդապետ Բաղդասարյանի արձաններին հանդիսավոր քաղցած արարողությունը: Արձանները ֆանդակել են Լեւոն Ռոմանյանը եւ իր երկու որդիները:

Մրցումներում մի շարք բարձր արդյունքներ գրանցվեցին: Խոսքը վերաբերում է առաջին հերթին, գյումրեցի օլիմպիական Մրմեն Մարտիրոսյանի ելույթին: Հեռացանքի փորձերից անկախ ժամանակ նա գերազանց արդյունք էր 04 մ 04 սմ զույգ սվեց: Ավելացնենք, որ 7 մեքրի սահմանագիծն անցան մրցումների 7 մասնակիցներ:

Մրցումներում այի ընկան նաեւ արագավազորը Չավեն Դավթյանը (Մոնրեսալ), վազորուհիներ Քրիստինե Միկոյանը (Երեւան), Աննա Լասիկյանը (Վանաձոր), հեռացանկորդուհի Ռուկա Համբարձումյանը (Ֆրանկո):

Առաջին համահայկական խաղերն ավարտվեցին: Մասնակիցներն իրար հրաժեշտ սվեցին մինչեւ հաջորդ հանդիպում:

Մարի-Գայանե Միսիրաթյան

Ուժգույն Ա.ԱՎԳՅԱՆ

Մենք բոլոր հայերս, մի մեծ ընտանիքի զավակներ ենք

Առաջին համահայկական խաղերին 200 մարզիկներով, գաղութի ներկայացուցիչներով մասնակցություն էր բերել նաեւ Բուենոս Այրեսի Խաղալի (Արգենտինա) յարգալիկությունը: Դանդիմեցի յարգալիկության յարաստիքանառուների Բուենոս Այրեսի Հայկական քաղաքական ընդհանուր միության (ՀԲԸՄ) աշխատակից, Հայ երիտասարդական ընկերության (ԵԵԸ) Հարավային Ամերիկայի քաղաքի վարչության աշխատիչ Անտոնիո Սարաֆյանի ու երիտասարդական զոնով յարաստիքանառու Խոսե Թադալյանի հետ:

- Խաղերի ընթացում ո՞ր մարզածնից ինչ հաջողություններ ունեցաք:

- Բուենոս Այրեսի փոխընդհարման բազմաթիվ, մնացած մարզածներում ուներ թե կանանց եւ թե զոսմարդկանց փոխընդհարման անհասական մարզիկներ: Ֆուտբոլի զոնով շախմատի եւ առաջին փուլը եւ վերջում երեւանի փոխընդհարման: Գիտեմ, մեր փոխընդհարման մեր սիրող մարզիկներից, մինչդեռ մեր հայաստանցի մրցակիցներն արդեն որոշիտիտիտիտներն են:

Ինչեւէ, կարելուց հաղթանակները չեն, այլ այն, որ եկանք, խաղացինք, իսկ թե ով հաղթեց, մեկ է հայ: Համահայկական խաղերը մի կարելուց նմանակ ունեն, որն իրականացավ:

ման արարողությունը մեր յարգալիկության վրա ցնցող տրամադրություն էր բողբել, ուրախության արցունքներ քաղեցինք, որովհետեւ լինել կարող յարգալիկանքն անգամ, որ այդպես ճոխ ու փաստավոր է կազմակերպվելու: Եվ այն յարգալիկությունը, որ աղբյուրն էր, որ փոխընդհարման 90 տոկոսը առաջին անգամ է այցելում Հայաստան, ստասվածից ավելի մեծ էր: Մենք ոչ միայն սոսկ մրցումներ ենք, այլեւ հնարավորություն շախմատի 60 տարեկան խաղիկներից ժամանած հայ երիտասարդների հետ, ինչը շատ կարելուց ուր ղեկավար հայտարարական զոնում:

աշխարհի բոլոր ծայրերից եկած հայ երիտասարդներին համախմբել:

Արգենտինայի հայ համայնքը 60-70 հազարի է հասնում, ուր գործում են շարքեր մակարային միություններ, երիտասարդական կենտրոններ, 7 դոկտորներ: ՀԲԸՄ դոկտորի սաները տարին մեկ անգամ լինում են Հայաստանում ու այդ այցից հետո կապվում են հայրենիքի հետ, ու դա իր բարի ծիւղերն էր թողնում: Հայ երիտասարդաց ընկերությունը Բուենոս Այրեսում 59 տարի է, ինչ գործում է եւ նա աշխատանքներից ու ծնունդներից ամենակարելուց հայ երիտասարդներին համախմբել է: Համահայկական խաղերին մասնակցելու համար գաղութի փոխընդհարման վարչությանը էր շնորհակալ: ՀԲԸՄ-ի, թե ՀԲԸՄ-ի եւ թե ՀԲԸՄ-ի մարզիկներից, որոնք վեց միս յարաստիքանառու են, որոշեցի մասնակցեց խաղերին: ՀԲԸՄ մասն է կազմում ՀԲԸՄ-ի եւ թե շնորհակալ միջոցառումներ է կազմակերպում մակարային, երիտասարդական եւ ստորաշախմատի: Օրեր առաջ երեւանում հավաքվեցին ու մեքրի փոխընդհարման, կարծիքներ հայտնելուց բացի առաջարկներ արվեցին առաջիկա 2001 թ.-ին կայանալի խաղերին շախմատի ներկայացուցիչ ընթացում եղած թեքությունները: Այդ հավալին մասնակցում էին ՀԲԸՄ Կենտրոնական վարչության անդամներ՝ Տորոնտոյից ուր Հ. Բաղդասարյանը եւ Լ. Յարոսլանը, ԱՄՆ-ից՝ Ա. Բոյաչյանը, Կիոտոյից՝ Մ. Մանուկյանը, Բուենոս-Այրեսից՝ Ա. Սարաֆյանը:

- Ի՞նչ սվեց ձեզ ձեզ համահայկական այս միջոցառումը եւ ըստ ձեզ, ո՞րն էր նա նշանակալի:

- Լորից են ուզում նեւ, որ Համահայկական խաղերը միայն միջոց էին, որոնցով երիտասարդները բերեն հայրենիք, իրար հետ շախմատ, մեքրանալ ու կապվեն հայրենի հողին, քրին, մայրենի լեզվին: Սեզ համար է հայ գաղութի համար կարելուց է, որ Հայաստան այցելելուց հետո շատ փոխընդհարման ու նվիրված են վերադառնում մեր երիտասարդները: Դա շատ մեծ օգուտ է: Իսկ նշանակալի «Կարելուց շախմատ է ու մասնակցելը, միեւնոյն է՝ հաղթողը հայ է...»:

- Խառն ամառությունները որքան տոկոս են կազմում գաղութում:

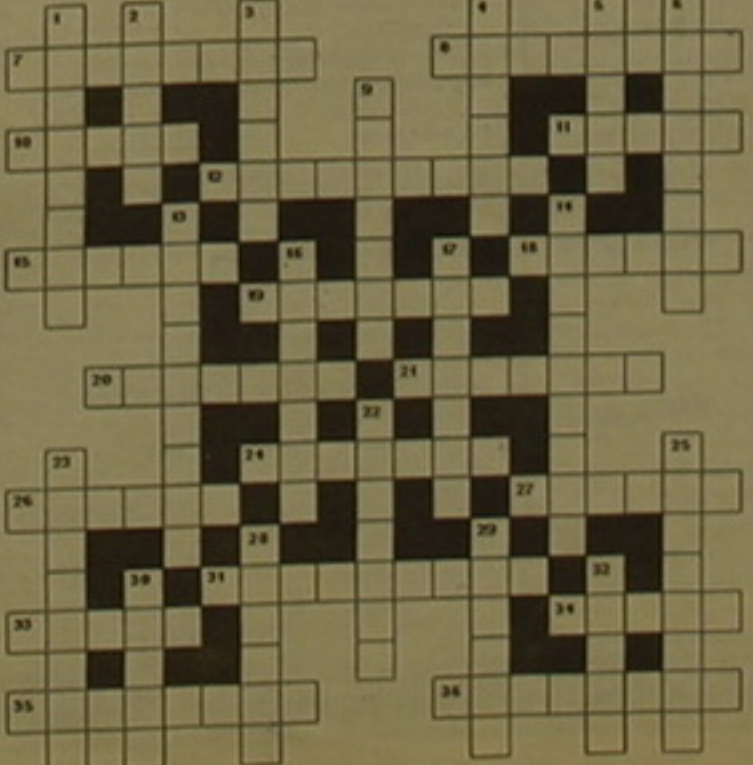
- Մինչեւ այժմ՝ կեքը-կեքի: Հույս ունենեմ, որ այժմ շատ քան փոխընդհարման, եւ դրանից գաղութը կապի: Այժմ Արգենտինայում հայերի 3-րդ եւ 4-րդ սեռուղն է, որը զնալով անբաղձալի նոր սովորույթներ է ձեռն բերում, ծուլվում է, իսկ նմանաշիջ ծնունդները կկանխեն «ստիպակ քարը», որը յուրը հարց է սպիտակում:

- Վերում ուզում եմ Բուենոս Այրեսի փոխընդհարման կապակցությամբ հայտնել այն յարգալիկության համար, որը վարակել էր բոլոր մարզահարադարակներում: Իսկ Համահայկական խաղերի փակման օրը Բուենոս Այրեսի փոխընդհարման «Արարատի խաղի համար» հասուկ մրցանակը» եւ զավարը, որի առթիվ շնորհակալում ենք նրան:

Տարգմարույցը վարեց ԽՈՐԵՆԻ ՄԱՐԿՐՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տղազգրված մրցանակային յաչքառի յարաստիքանները

- Ուղղահայաց**
1. Լոնդոն, 2. Երեւան, 3. Օլգա, 5. Ալվին, 6. Լեւոն, 7. Մարտիրոս, 8. Տեղան, 9. Դեմետրի, 11. Կոնստանտին, 12. Չարապետ, 16. Ուրբեկյան, 17. Մազախ, 18. Տիգրան, 19. Փարիզ, 20. Դիմիտրի, 22. Անտոն, 28. Սեւակ, 29. Դիմիտրի, 30. Անտոն, 34. Սարգսյան, 35. Կարոսյան, 36. Գոգիար, 39. Սեւակ, 40. Փարիզ, 41. Սոյի, 44. Գեորգի:
- Հորիզոնական**
1. Լաւրենտ, 4. Մարտիրոս, 7. Մանուկ, 9. Դեմետրի, 10. Տարապետ, 13. Լեւոն, 14. Կարապետ, 15. Արմեն, 18. Տիգրան, 21. Կարապետ, 23. Դիմիտրի, 24. Նեւ, 25. Օլգա, 26. Տեղան, 27. Տալ, 31. Անտոն, 32. Լեւոն, 33. Արարատ, 36. Գեորգի, 37. Մարտիրոս, 38. Երեւան, 42. Արարատ, 43. Մարտիրոս, 45. Նեւ, 46. Թադալյան, 47. Անտոն:

Ուղղահայաց

1. Հայ լեզվաբան, բառարանագիր, Վեներիկի Միսիրաթյան միարարության անդամ: 2. Լուսակական գործակալություն: 3. Հայազգի իսլաւացի արվեստարան, յարամարան, գրականագետ, թիւիկ: 4. Մեքրիտուլ, զոնար: 5. Անտոնյան կամ արտադրական մեծ ծնունդություն: 6. Կրթական բարձրագույն հաստատություն: 9. Հնում սարածված զոսմարդկանց եւ կանանց վերնագրեք-թիւկ: 13. Հայ նկարիչ: 14. «Անուց» օմբւայի հեղինակը: 16. Հրացանի տեսակ: 17. Վարչական միավոր: Գերմանիայում: 22. Ստորաձեւ: 23. Բաժնու վեքրից: 25. Կիթառի նվագակցություն, գոյություններով, ծախիկով ուղեկվող Խոստանիայի հարավում արող գնչուների յար: 28. «Խնձորի այգին» յարամարմաթի հեղինակը: 29. Կենդանիների ընդհանուր անվանումը: 30. Կանայարար ոչ մեծ սարած ընկելի սերի կամ հրադարակների մոս: 32. Ուսակական աշխարհաօյակ բալետի յումը:

Հորիզոնական

7. Չորի առաքաղաք, առաքաղաք մար: 8. Ուկրաինացի կին գրող: 10. Ինդուկտիվություն եւ փոխարար ինդուկտիվության միավոր: 11. Բազիլացի գրող, հասարակական գործիչ: 12. Մուսկլաբնակ հայ էստրադային երգիչ: 15. Գեո Հայկական լեմտախաղում, Արմենյան երգիչ: 18. Ուս ընտանիքի: 19. «Մարտուններ» յուրազգիր կող բանաստեղծությունների ժողովածուի հեղինակը: 20. Հայ թիւիկ, մանկարար գիւնկուր: 21. Մայր Լուվալի խաղերից «Աւարարս մե...»: 24. Աւարարհաօյակ գրեքուր: 26. Հայ կոմպոզիտոր: 27. Ֆիլիպինների մայրաքաղաք: 31. Իսլաւացի գեղանկարիչ, ֆանդակագործ: 33. Բուսաօղ: 34. Ա. Գորկու յարամարմաթներից: 35. Հայազգի կինոդերասան, ասուղ: 36. Մուկեական նյարդավիրարույթ, ակադեմիկոս:

Մրցանակային հաջորդ յաչքառը կտրագրվի «Ազգի» սեղանների 11-ի համարում: Փորձել լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է:

ՕՐԿԱՆԵՏԻՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԲՆԻՍԻՍ

Իվանովի այցը ժամանակին էր ու կառուցողական

ԹԲՆԻՍԻՍ, 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՍՄՐԸ: «Ռուսաստանի արագորձախարար Իգոր Իվանովի Վրաստան ձեռնարկած այցը ժամանակին էր ու կառուցողական», հայտարարել է Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարձեանը սեպտեմբերի 6-ին ազգային օտարերկրյան շվեդ ավանդական հարցազրույցի ժամանակ:

Էդուարդ Շեւարձեանը հաղորդել է, որ Իգոր Իվանովի կողմից իրեն հանձնված Ռուսաստանի նախագահի ուղերձը «ներառում է միջոցառված հարաբերությունների առնչվող հետաքրքիր դասողություններ ու առաջարկություններ»: Վրաստանի ղեկավարի ասելով, Ռուսաստանի արագորձախարարի այցի ընթացքում նա նախկին են բազմաթիվ հրատարակչի հետ, եւ այսօր, «զգույս լավաստությամբ կարելի է խոսել դրական տեղադրության մասին երկու երկրների հարաբերություններում»:

Վրաստանի նախագահն ընդգծել է, որ Իգոր Իվանովի հետ Ար-

խագիայի հակամարտության նախնական ժամանակ ինը համոզվել է, որ Մոսկվայում աստիճանաբար հասունանում է այն բանի գիտակցումը, որ «արխագական խնդիրը կովկասյան մեծ հանգույցի հիմն է»: «Մոսկվան հասկացել է, որ որքան ավելի է ձգձգվում արխագական հակամարտության կարգավորումը, այնքան ավելի է ստանալու Վրաստանի արտաքին քաղաքականությանը, եւ իրեն հանձնված Ռուսաստանի այլ սարածաբանություններում», նշել է Էդուարդ Շեւարձեանը:

Վրաստանի նախագահի կարծիքով «արխագական հակամարտության կարգավորումը կարելու է իրականացնել կոնստրուկտիվ առաջարկություններով, որոնք կարգավորում են հակամարտությունների կարգավորման, Յուրիսիային կովկասում խաղաղության հաստատման համար»:

Էդուարդ Շեւարձեանը առաջիկա ամսին կու Յուրիսիայում կայանալի միջազգային ասամբլեայի նիստի ժամանակ մտադիր է քարտեզի

Վրաստանի ղեկավարության դիրքորոշումը միասնական վրացական դեմքի կազմում Արխագիայի կարգավիճակի հարցի նկատմամբ: Վրաստանի Պետքարտեզային կառուցվածքի ղեկավարը կայացած ճեղագրույցի ժամանակ նա հայտարարել է, որ «Արխագիան միասնական վրացական դեմքի կազմում կօգտագործվի մեծապես իրավունքներից ինքնավար դեմքի կազմավորման համապատասխան չափանիշներին համապատասխան»:

Էդուարդ Շեւարձեանի ասելով, Արխագիան կունենա իր խորհրդարանը, սահմանադրությունը, զբաղվելու է դատարանով, իրավապահ մարմիններով: Վրաստանի ղեկավարն ընդստին արտահայտել է հոգուս կենտրոնի (Թիբիլիսի) եւ Մուխոմի տեղական ինքնակառավարման մարմինների միջոցով լիազորությունների սահմանազանման անհրաժեշտության, նա ընդգծել է, որ բոլոր վիճելի հարցերը լուծվեն Վրաստանի սահմանադրության համաձայն:

Մեծիկյան «Կարգիլի օգնության ծառայության» հայաստանյան գրասենյակը արտահանում է «Ճնդդրոց համագործակցություն» ծրագիրը Հայաստանում ընդգրկելով եւս 5 դրոց երեւանի, Արարատի եւ Արագածոտնի մարզերում: Ծրագրի քաղաքներում նախատեսվում է նաեւ կատարել դրոցների ժամանակի վերանորոգում: Վերանորոգման համար անհրաժեշտ նյութերի ձեռքբերման եւ տեղափոխման համար հայտարարվում է մրցույթ: Ավելի մանրամասն տեղեկությունների համար կարող է դիմել 408 հայաստանյան գրասենյակ մինչեւ ս. ք. սեպտեմբերի 9-ը, ժամը 18:00: Հայտերը ներկայացնելու վերջին ժամկետն է սեպտեմբերի 13-ը, ժ. 18:00:

Հասցեն՝ Երեւան, Չորագյուղ, Ազգագրական փ. 13/14,

Հեռ. (374-2) 527-463, 583-403, ֆաքս/հեռ. 151-524 (AT&T), էլեկտրոնային փոստ: office@crs.am

ԱՄՔՐՈՒՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱՆԵՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՄԱՎԻՐՈՒՄ ԵՎ ԿՈՏԱՅՔՈՒՄ «ԱՐԵԳԱԿ» միկրովարկային ծրագիր

ԱՄՔՐՈՒՆը լիցենզավորված է իրականացնել «ԱՐԵԳԱԿ» (արդի երաժիշտական գյուղատնտեսական աջակցություն կանոն) միկրովարկային ծրագիրն Արմավիրի եւ Կոտայքի մարզերում: Հայտարարվում է մրցույթ հետևյալ բաժնու սեղերի համար՝ ավագ փոխառության գործակալներ, փոխառության գործակալներ, հաշվադատներ:

Ավագ փոխառության գործակալի հիմնական պահանջները
Ավագ փոխառության գործակալի հիմնական պահանջներն են՝ իրականացնել գրասենյակի վարչական եւ ծրագրային կառավարումը, մասնակցել ծրագրի ռազմավարության (փոխառության) խղամականության, աշխատանքային գրաֆիկ, երաժիշտ խմբերի կազմավորում, նախադասարանական աշխատանքները գյուղերում) զարգացմանը, լիցենզավորված ամսական զեկույցներ ծրագրային գործունեության վերաբերյալ, համագործակցել տեղական եւ օտարերկրյա կազմակերպությունների հետ: Փոխառության գործակալների հիմնական պահանջներն են՝ իրականացնել գյուղերում նախադասարանական աշխատանքները փոխառուների հետ, գրանցել երաժիշտ խմբեր, ստորագրել փոխառության լիցենզիաներ, գանձել փոխառուների կատարած մուծումները: Հաշվադատի հիմնական պահանջներն են՝ իրականացնել ծրագրի ֆինանսական կառավարումը, լիցենզավորված ամսական զեկույցներ, սրամարդել փոխառությունները քանկերի հետ համագործակցությամբ:

Պահանջները
Բարձրագույն կրթություն սնտսագիտություն, քիզնես կամ ֆինանսներ, մանկավարժություն (փոխառության գործակալների համար) կամ հարակից մասնագիտությամբ, ինՆուրույն աշխատելու, կազմակերպչական, հաղորդակցման եւ բանակցելու ծիր, առնվազն 3 տարվա աշխատանքային փորձ (ավագ փոխառության գործակալի համար), համակարգչի (ավագ փոխառության գործակալի եւ հաշվադատի համար), անգլերենի (ցանկալի է) եւ հայերենի լավ իմացություն:

Խնդրում ենք բոլոր հետաքրքրված անձանց, ովքեր բավարարում են վերոնշյալ պայմանները, մինչեւ սույն բովանակի սեպտեմբերի 13-ը ներկայացնել RESUME (ինՆունկենսագրություն, ցանկալի է անգլերեն) եւ դիմում-նամակ:
Բազմաթիվ ենք կանանց մասնակցությունը մրցույթին:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եմ զանգահարել Մարիամ Եսայանին, ԱՄՔՐՈՒՆ-ի գրասենյակի մանր քիզնեսի զարգացման եւ փոխառությունների ծրագրերի փոխսնուրն:

Մեր հասցեն
Կարապետ Ուլնեցու փողոց, տուն 16, Երեւան
Հեռախոս՝ (3742) 24-81-41, 28-29-77, 151-894

ԿՈՐԲԱ «ԿՈՐԲԱ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ընկերությունը ստեղծված իրավիճակում անհնարին է համարում սնտսական գործունեության արտահանումը:
Սեպտեմբերի 9-ին, ժամը 12:00-ին հրավիրվում են բոլոր դասարանները՝ 166-րդ դասարանի վերջին դասարանական հրատարակությունները, ժամկետները եւ ձեռք բերված են նաեւ ընկերությանը դասարանական հրատարակությունների եւ անհատների մասնակցությունը:
Ընկերության նախկին աշխատողների ցանկանում ենք երջանկություն:

Չեզ կտրատենի հետեյալ հասցեով:
f. Աւսարակ, Երեւանյան փ. 1ա (բազա), հեռ. 3-42-10

Հրավիրում ենք մասնակցելու Բաղդադի Միջազգային 33-րդ հերթական տնտեսական մրցույթին: Այն կայանալու է ս. ք. Սեպտեմբերի սկզբին: Պայմաններին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ 55-52-78 հեռախոսահամարով՝ ԱՐԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. թ. սեպտեմբերի 20-26-ը Պերինատոլոգիայի, մանկաբարձության եւ գինեկոլոգիայի (հանրապետական ժնդատուն) կենտրոնում աշխատելու են ֆրանսիացի մասնագետներ՝ կատարելով լապարոսկոպիկ բուրդ տեսակի վիրահատություններ, մասնավորապես անպտղության դեպքերում:

Նախապես դիմել՝ Աջափնյակ, Մարգարյան 6 Հեռ. 34-18-83

ՎԱՃԱՐՎՈՒՄ Է 2/3 սենյականոց բնակարան Երեւանի կենտրոնում: 5/4 հարկ, 70 մ² ընդհանուր մակերեսով, մեծական սալ եւ սառը ջրով, ունի նկուղ, ավտոսնակ:

Հասցեն՝ Չախիյան փողոց, առաջին փակուղի:
Հեռ. 52 14 95 (մինչեւ 18:00), 53 67 26

ՇԵՐՈՒՄՏԱՇՐԱԳՐԵՐ

7 սեպտեմբեր

17.00 Հայրուր	7.00 Բարի առավոտ
17.20 Մուլտֆիլմեր «Անտիան դասարանի», «Կասադի բամբուր», Բերնու դյան օղակ»	10.00 Նորություններ
18.00 Հեռուստատեսություն «Մոխրոցը»	10.15 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Երեւել երգ	16.00 Նորություններ
19.10 Հեռուստատեսություն	16.10 Մուլտսեսանս «Փողը եւ մրջյունը»
20.00 Տոնավաճառ. սնտսական տեղեկատվություն	16.40 Երջանիկ դիվերտ
20.25 Արտադրող ալիք	17.10 Մինչեւ 16 եւ քարծր
20.35 Տուն-տունիկ	17.40 Սերիալ «ՏԱՍՍՂ լիազորված է հայտարարելու»
21.00 Հայրուր	19.00 Նորություններ
21.45 Այսօր	19.15 «Կայաքար»
22.10 Գ/Յ «Լված հեմիսթերի կիրճը»	19.45 Այստեղ եւ հիծա
00.00 Հայրուր	20.05 Թեմա. Երդվալ աշտնակալների դասարանը
00.20 Կեզդեբրային ճեղքնաքայ	20.45 Սերիալ «Հանուն սիրո»
01.20 Ուրիկոն+ Արտադրողի հեռուստատեսություն	21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
02.00 Հեռուստատեսություն «Իմ երկրորդ մայրը»	22.00 Ժամանակ
Մեակույթ	22.40 Թեմա
19.00 Մուլտֆիլմեր «Արմավիրի Պետրոսովաչինյան»	22.50 Գ/Յ «Եվդոկիա» (դերերում Լ. Խիսյան, Ն. Լեքեղեան, 1961 թ.)
19.25 Հոտսրուի եվրոպայի առաջնություն	24.45 Վալերադուկան դեմեկեյիվ «Վզկալ Արվերի համար», 1944 թ. գործը»
19.55 Ուրիկոն «Գող կայաղակ» օտերայի նախերգանքը	01.20 Նորություններ
20.05 Մեակ	01.35 Սերիալ «Ուրբաթ, 13-ին»
20.30 Լրաբեր	02.25 Սերիալ «Նորությունների ծառայություն»
21.05 Սերիալ «Չիթեյայց դղյակը» (13-րդ մաս)	ՔՔՔ
22.00 Միւրեցի գնիմանս	7.30-10.20 Բարի լույս, Ռուսաստան
22.10 «Բացում» Յու. Պետրոսյան «2-րդ մաս»	8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
22.30 «Արագույն»	9.15 Հերթադասի բաժանմունք
23.05 Գեղարվեստական ֆիլմ «Ժամանակին գերի»	10.20 Հոնոնոյաշիա եւ առողջություն
00.40 Լրաբեր	10.30 Հեռուստատեսություն «Արեւա-ստոր»
Ք	11.00 Սերիալ «Միլեդի»
9.00 Տոնար-վերուր	11.50 Սերիալ «Մեր գաղտնիքի ամառը»
11.00 Գ/Յ «Մարդիկ ինչոյն մենք» (2-րդ մաս)	12.50 Հոնոնոյաշիա եւ առողջություն
19.00 Հրատարակ	13.00 Երդվալ աշտնակալների հեռուստատեսություն դասարանի միսցը
19.10 «Չղջիկը» ներկայացնում է	14.00, 18.00, 20.00, 22.00, 02.00 Լուրեր
19.30, 21.30, 23.30, 2.30 Մուրհանդակ	14.20 Երկու օրսլա
19.50 Մամուլի խոսակ	15.10 Սերիալ «Անտոնելա»
20.05 Հանուր Գուրգեն Դարաղյան	16.05 Սերիալ «Վայրի հերեցակը»
20.30 Մտադրող	17.00 Նախնաք բազմոցի վրա
21.10 Չղջիկ	17.30 Մուլտսերիալ «Աստերիս»
21.50 Գ/Յ «Միտր ցավ»	18.20 Աւսարակ
24.00 Անողոր	19.00 Հեռուստատեսությունից յոթնիերա
0.05 Ավեսա	20.30 Երդվալ աշտնակալ «Շարվան»
0.35 Խուրճան ալիք	21.00 Սերիալ «Մովկան Եւսարանի քյուններ»
0.55 Գ/Յ «Գուրարկավորություն»	22.45 Կինոյի ժամ. Յուլյա Թեմբուր, Երկու Լուրսը «Մարտունակ» ֆիլմում (ԱՄՆ)
	00.35 Հրատարակչական քոն-տու «Ինչոյն ենք արտելու»
	00.55 Հերթադասի բաժանմունք
	01.10 «Կ2»-ը ստուդիայի հաղթանակ